b

siltä varalta, että ikäpuhemies, tunnustaen Wenäjän Väliaikaisen Hallituksen vallananastuksen, kieltäytyisi huomioon ottamasta tehtyjä ilmoittautumisia, sekä jos on nähty, että hän ei myöskään antaisi Eduskunnassa tehdä ehtotuksia ja päättäisi valtakirjain tarkastamisesta, eikä sallisi niiden, jotka vain hänelle ovat valtakirjansa esittäneet, ottaa osaa puhemies valiin, niin katsoen siihen, että ryhmä jo aikaisemmin, yhteisymmärryksessä sos.dem. Puolueneuvoston kanssa, on päättänyt toistaiseksi ottaa osaa tämän Eduskunnan toimintaan esittämillään perusteilla ja hyväksymiään tarkoitusperiää silmällä pitäen, sekä tähden, että porvarillinen enemmistö puhemiehineen estää ryhmän jäsenet täyttämästä työväen heille uskomat tehtävät, ellei valtakirjoja esitetä porvarillisen enemmistön lailliseksi tunnustamalle tarkastajalle

sos. dem. Eduskuntaryhmä katsoo tällä kertaa olevansa pakotettu alistumaan porvarillisen enemmistön laittomuuteen ja mielivaltaan; mutta päättää samalla,

että valtakirjoja porvarillisen enemmistön tunnustamalle tarkastajalle esitettäessä on ryhmän jäsenten puolta tarkastajalle annettava perusteltu lausunto, mistä ryhmän oikeuskäsitys ja sen jäseniä vastaan harjoitetun pakkovallan tuomitseminen ilmä käy, sekä vaadittava puheenaolevaa henkilöä saattaman Eduskunnan tietoon ryhmän jäsenten antaman vastalauselausunnon.

II

Pöytäkirjat, tehty Sos.-dem. Ehdokasyhdistyksen kokouksessa, joka pidettiin Säätytalolla (pienä messuh. 7/17 klo 1 p.) Toimitettuna nimenhuudon merkitsemisellä pöytäkirjaksi seuraavat yhdistyksen jäsenet: Kurkinen, Kumpinen, Lehtosaari, Paasivuori, Paaponen ja Tokoi. Puheenjohtajaksi valittiin Mäki, pöytäkirjan pitäjäksi valittiin Kauppi.

1§.

Yhdistyksen jäsen Sirén jätti ilmoituksen, joka liitteenä (Liite I) seuraa tätä pöytäkirjaa. Häkkinen ilmoitti yhdistyksen puolesta Sirénin pyytämän ilmoituksen.

2§.

Aikaisemmin valittu komitea, joka tehtävänä oli laatia ehdotus vastalauseeksi Valiaisten Hallituksen järjestämän ehdotujen valtiojuhlakantista vastaan, esitti selvän toimeksiannon. Komitea ei ollut ottanut tehtäväänsä ehdotuksen, vaan oli ehdottanut kolme ehdotusta. Toisen niistä esitti Kuusinen E. (Liite II), toisen Sirola (Liite III), mitkä molemmat ehdotukset ovat jäljempänä liitteinä Tämän pöytäkirjan ohessa.

Kun ensiksi oli keskinen keskustelu, palautettiin ensiksi komitean muiden ehdotusten yhteenvetämä vaiko pääasiassa Sirolan esittämän ehdotuksen perusteella. Lähetettiin komitean asettajiin Kuusinen.

Valitun komitean tehtävänä annettiin muistiin kirjoittaa, koska valtiojuhlat viidan tarkoittajalle esitää.

3§.

Puheenjohtaja toivotettuaan yhdistyksen valmistautumaan lähjäisen vaalia ehdotusten kokoamisen yhteydessä ehdotukset asettelun perusteella. Vaalitoimikunnaksi valittiin Manner, Paasma, Jokinen, Alaa. Vaalien annettiin seuraavat määräpäivät: Slomanille 34, Gyllingille 52, Sirolle 62, Kuusinen 61,

Vuoristo 23, Yl. Mäkeli 45, Valtanen 7, Kokman H. 22, Ahonen 7, Tuomi 13, Kiukinen 1, Hultanen E. 36 ja Pärttinen 1. Äänestyksen perusteella julistettiin valituksi valiokunnan esityksestä valituiksi tulleen: Sirola, Kuusinen, Gylling, Mäkeli Yl. sekä Hultanen E.

4 §.

Ryhmä valitsi puheenjohtajaksi edelleen ollen valtuuskunta W. Aarnio. Taloudenhoitajaksi kehotettiin lähemmin ottaa hänen kanssaan.

5 §.

Ryhmälle päätettiin ottaa kirjoituskone. Päätös tehtiin 42 äänellä 14 vastaan, jotka puolsivat ylösalaisin, että kirjoituskone vain vuokrattaisiin. Päätöksen toteuttamisen jätettiin valituksen asiaksi.

6 §.

Päätettiin 42 äänellä 18 ääntä vastaan, etteivät ryhmän kokoukset ei saa kestämä ryhmän kokouksien aikana.

7 §.

Ryhmälle päätettiin tilata ainakin kaksi lehtiä ainakin yksi ruotsinkielinen sekä lisäksi suomalaiset suomalaiset puolueelliset. Päätös jätettiin taloudenhoitajan toimenpiteeksi.

8 §.

Keskusteltiin olisitavatko ryhmän edustajat valtuuskunnilta edustamaan puheenjohtajan vaalissa. Keskustelun jatkamisen ja päätöksen toteuttamisen jätettiin kuitenkin seuraavaan kokoukseen.

9 §.

Luettiin aikaisemmin valittu komitea uusi edustus oikeistolaisuudelle, mikä ryhmän taholta oli esitettävä, kun valtiopäivät jätetään. Valittiin Hultanen uudeksi valtiopäivän toimittajaksi ja tarkastettaviksi. Komitean edustus

(Liite I) Ryhmä kokous 1/11 17.

Kun minä allekirjoittanut Sairauden takia en ole ollut tilaisuudessa ottamaan osaa edellisinä päivinä pidettyihin puoluevuoroista ja sen-dem eduskuntaryhmän kokouksiin ja niiden lekemistä pääläksiä tietämättä jätin valtakirjani tavallisessa järjestyksessä tarkastettavaksi, saaden vasta siten jälestä tiedä että eduskuntaryhmä oli valtakirjain tarkastuksen suhteen tehnyt eriävän päätöksen, valitsen täten, että tiedämättäni janduin toimimaan vasten ryhmän päätöstä.

Helsingissä 1 päivä marrask. 1917.

Aatto Sirén.

(Liite II) Pöytäkirja kok. 1/11 17.

Pöytäkirjaan

Waltaneuvoston tarkastusvaliokunnan tiedoksi annettaan seuraava:

Ottaen huomioon, että kaikinpuolin Venäjällä on vuosisadan, minkä johdosta Suomellakaan näet ei ole monarkia, joka vain kiihkeästi käyttää Suomen kansan valtiosäädöksiä myöntämiä oikeuksia ja valtaa, ikäs katsoen siihen, että edustajalta viime heinäkuun 18 pnä hyväksymän lain Suomen korkeimman valtionhallinnosta käyttäminen on Edustajalle vielä vielä tämä vuoksi uuden Suomenmaan rakennus, jotka kaikki ja muutkin tärkeät asiat voimassaolleiden säännösten mukaan on rakennettava, lasten tätä johtuvaa oikeuksiin hyvinä, että edustajan ilmoitus tulisi määrätä edustajanvaltuusjoukon tarkastaminen ja hyväksyminen niitä teot W.J:n 21 ~~päivänä~~ edellyttää, ettei sallia Venäjän väliaikaisen hallituksen sen taittomasti anastaman valtanojalla, käyttää mainittua pysäköimisen mukaan omien suurivaltaisuudella ollen mutta mitkäänkään Suomelle kuuluvia oikeuksia.

Yhtä kuitenkin edustajan muunnoksiin tätä jo mukaan ei ole omassa

mut tätä käsitystä, että ole suotu
mut riihen, että edustajat tarvitaan edus-
jäin valtuudet ja tämä minulla edus-
kunnan vähemmistöä olevaan sos. dem.
ryhmään kuuluvana ei ole mahdollisuutta
mahdollisuutta saattaa käsitystä
edustamani piirin kansalaisten,
siinä jätän Teille, Herra Lunaaltori, va-
lituksen sen sijaan toteamista var-
ten, että olen lokakuun 1 ja 2 pnä toi-
mitetussa vaalissa edustajani valitu-
jolta minulle käy mahdottomaksi ottaa
osaa joko mainituissa vaaleissa valitun
edustajan työhön, pidättämällä samalla
itselleni oikeuden ottaa edustamani
valtaväestön ottamista mutta tarvas-
tuksen, jolla edustajalla voisi lain-
mukaisia vähäisimmän halkeamun
määräämän valtuusjärjestelmän
päätöksestä."

Helsingissä 1 pnä marraskuuta 1917

K. Hellemann.

(Liite D) Asiakirja kok. 1/11 17.

Jaan vaalipiirien
[illegible] sotilaan.
Venäjän
poliittisessa poli-
tiikan ~~ei yhteistyötä~~
kannanpidettä
vastaan, ~~ei~~ jos
kuitenkin se on vain
pinnalta rokaik 1 ja 2 p
[illegible]
[illegible] vaalia
[illegible] mikä
[illegible]
~~[illegible] on [illegible] siitä~~
[illegible] kuitenkin
valittu on ~~jätä~~

iskuntaryhmä.

ta 1917. klo 1 j.p.

n jäsenet:

								Jaa	Ei
							Paasivuori, M.		–
							Paasonen, A.		–
							Paronen, E.	✓	
							Pohjaväre, E.	✓	
							Pärssinen, Hilja	✓	
							Rantanen, F.	✓	
							Rikkonen, J.	✓	
Eronen, O.	✓		Korhonen, K.				Saari, K.	✓	
Forstén, Aino	✓	++	Kujala, J.	✓			Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	✓		Kurkinen, S.		–		Saarinen, E.	✓	
Hakals, K.	✓	++	Kuusinen, O. V.		–		Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.	✓		Laakkonen, A.	✓			Salmi, Hulda	✓	
Harjula, A.	✓		Lankila, J. A.	✓			Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.	✓		Lapveteläinen, T.	✓			Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda	✓	++	Latvala, J. V.	✓			Sirén, A.	✓	
Hoikka, M. W.	✓		Lautasalo, J.	✓			Sirola, Y. E.	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehmus, J.	✓			Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehokas, V.	✓			Tirkkonen, J.	✓	
Hurmevaara, H.	✓		Lehtosaari, J. A.		–		Tokoi, O.		–
Huttunen, Evert	✓	++	Lepola, K.	✓			Tuomi, O.	✓	
Huttunen, Pekka	✓		Leppänen, P.	✓			Tuomikoski, J. A.	✓	
Häkkinen, S.	✓		Lonkainen, M.	✓			Typpö, T.	✓	
Hänninen, Vipas	✓		Manner, K.		++		Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓	++	Murto, K. E.	✓			Valjakka, A.	✓	
Jalava, O.	✓		Mäkelin, A.	✓			Vatanen, J.	✓	
Jalonen, H.	✓		Mäkelin, Y. E.	✓	++		Viik, K. H.	✓	++
Johansson, G. V.	✓		Mäkelä, S. Mäki.	✓			Vihersalo, Elvira	✓	
Jokinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓			Virkki, M.	✓	
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓			Vuoristo, J.	✓	
Kellosalmi, F. E.	✓	++	Oraemaa, O.	✓			Välisalmi, H.	✓	

mut tätä vän
mut rähen, että ä
jäin valtuudet
kunnan vähem
ryhmään sen
mahdollisuutta s
edustamaan jäsen
niin jätän Tul
tavirjani sen s
ten, että oben lok
mitetussa vaala
jotta minulle s
osaa jo mainitu
edustamaan työväen puolueen vaali
itsellani oikeuden ottaa edustamani
valtakirjani ottamista uuteen tarkas
tukseen, jotta edustusta voisi lain
mukaisesti vähäisimmän halkeamen
määräämän valtakirjatarkastuksen
päätöksellä."

Helsingissä 1 pnä marraskuuta 1917

E. Huttunen.

Helsinki Suomi.

Edustaja.

Sos. dem. ryhmä

1917.

/ Hän jatkoi
/ kuittomuistia
/ joitten se sa
/ Koska kuitista
edustaja vastaan
on syytöstä, jos esitän
vaikka
jota valtakirjani
on sensuritulle, jotta se tar
[illegible]
[illegible] Näin siis
tarkoituksen, että
minulta ei millään
vaikkella voisi
riistää suoraan
mainitussa vaalissa

uskuntaryhmä.

ta 1917. klo 1 j.p.

n jäsenet:

Eronen, O.	✓		Korhonen, K.			Paasivuori, M.		Jaa	Ei		
Forstén, Aino	✓	++	Kujala, J.	✓		Paasonen, A.			–		
Gylling, E.	✓		Kurkinen, S.		–	Paronen, E.	✓		–		
Hakals, K.	✓	++	Kuusinen, O. V.		–	Pohjaväre, E.	✓				
Hakkinen, J. W.	✓		Laakkonen, A.	✓		Pärssinen, Hilja	✓				
Harjula, A.	✓		Lankila, J. A.	✓		Raitanen, A.	✓	✓			
Heikkilä, S.	✓		Lapveteläinen, T.	✓		Rantanen, F.	✓				
Herrala, Hilda	✓	++	Latvala, J. V.	✓		Rikkonen, J.	✓				
Hoikka, M. W.	✓		Lautasalo, J.	✓		Saari, K.	✓				
Huotari, Anni	✓		Lehmus, J.	✓		Saarikivi, S.	✓				
Huotari, Anton	✓		Lehokas, V.	✓		Saarinen, E.	✓				
Hurmevaara, H.	✓		Lehtosaari, J. A.		–	Salin, E.	✓				
Huttunen, Evert	✓	++	Lepola, K.	✓		Salmi, Hulda	✓				
Huttunen, Pekka	✓		Leppänen, P.	✓		Salo, A.	✓				
Häkkinen, S.	✓		Lonkainen, M.	✓		Savolainen, Anni	✓				
Hänninen, Vlpas	✓		Manner, K.		++	Sirén, A.	✓				
Härmä, E.	✓	++	Murto, K. E.	✓		Sirola, Y. E.	✓				
Jalava, O.	✓		Mäkelin, A.	✓		Suutala, O.	✓				
Jalonen, H.	✓		Mäkelin, Y. E.	✓	++	Tirkkonen, J.	✓				
Johansson, G. V.	✓		Mäkelä, S.	✓		Tokoi, O.		–			
Jokinen, Alma	✓		Mäki. Mänty, K.	✓		Tuomi, O.	✓				
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓		Tuomikoski, J. A.	✓				
Kellosalmi, F. E.	✓	++	Orasmaa, O.	✓		Typpö, T.	✓				
						Usenius, A. F.	✓				
						Valjakka, A.	✓				
						Vatanen, J.	✓				
						Viik, K. H.	✓	++			
						Vihersalo, Elvira	✓				
						Virkki, M.	✓				
						Vuoristo, J.	✓				
						Välisalmi, H.	✓				

mut tätä sän
mut riihen, että ä
jäin valtuudet
kunnan väheni
ryhmään sum
mahdollisuutta s
edustuksen jäsen
niin jätän Teil
tarkijain sen s
ten, että oben lok
mitetussa vaala
jotta minulle s
osaa jo mainitu
edustuksen tiston, pro
itsellani oikeuden esiintyä edustuksen
valtuutettujen ottamista uuteen tarkastuksen, jotta edustusta voisi lausumisen vähäisimmän halkeamisen
määräämän valtuutettujen tarkastuksen
päätöksestä."

Helsingissä 1 joulukuuta 1917

E. Hultenius.

valitussa lous.
Kunnossa, jonka toi.
Aino Suomen
Sosialidemokraattisen
puolueen luottamus=
miehet puoleltaan
ottaa osaa ja
jotta [illegible]

uskuntaryhmä.

ta 1917. klo 6 j.p.

n jäsenet:

Eronen, O.	✓		Korhonen, K.	✓			Paasivuori, M.		–	
Forstén, Aino	✓	++	Kujala, J.	✓			Paasonen, A.		–	
Gylling, E.	✓		Kurkinen, S.		–		Paronen, E.	✓		
Hakals, K.	✓	++	Kuusinen, O. V.		–		Pohjaväre, E.	✓		
Hakkinen, J. W.	✓		Laakkonen, A.	✓			Pärssinen, Hilja	✓		
Harjula, A.	✓		Lankila, J. A.	✓			Rantanen, F.	✓		
Heikkilä, S.	✓		Lapveteläinen, T.	✓			Rikkonen, J.	✓		
Herrala, Hilda	✓	++	Latvala, J. V.	✓			Saari, K.	✓		
Hoikka, M. W.	✓		Lautasalo, J.	✓			Saarikivi, S.	✓		
Huotari, Anni	✓		Lehmus, J.	✓			Saarinen, E.	✓		
Huotari, Anton	✓		Lehokas, V.	✓			Salin, E.	✓		
Hurmevaara, H.	✓		Lehtosaari, J. A.		–		Salmi, Hulda	✓		
Huttunen, Evert	✓	++	Lepola, K.	✓			Salo, A.	✓		
Huttunen, Pekka	✓		Leppänen, P.	✓			Savolainen, Anni	✓		
Häkkinen, S.	✓		Lonkainen, M.	✓			Sirén, A.	✓		
Hänninen, Vlpas	✓		Manner, K.		++		Sirola, Y. E.	✓		
Härmä, E.	✓	++	Murto, K. E.	✓			Suutala, O.	✓		
Jalava, O.	✓		Mäkelin, A.	✓			Tirkkonen, J.	✓		
Jalonen, H.	✓		Mäkelin, Y. E.	✓	++		Tokoi, O.		–	
Johansson, G. V.	✓		Mäkelä, S. Mäki.	✓			Tuomi, O.	✓		
Jokinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓			Tuomikoski, J. A.	✓		
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓			Typpö, T.	✓		
Kellosalmi, F. E.	✓	++	Orasmaa, O.	✓			Usenius, A. F.	✓		
							Valjakka, A.	✓		
							Vatanen, J.	✓		
							Viik, K. H.	✓	++	
							Vihersalo, Elvira	✓		
							Virkki, M.	✓		
							Vuoristo, J.	✓		
							Välisalmi, H.	✓		

mut tätä vän
mut riihen, että ä
jäin valtiopäi
kunnen väheni
ryhmään kun
mahdollisuutta s
duskunnan jäsen
niin jätän Teil
tavirjani sen s
ten, että olen lok
mitetussa vaala
jolla minulle s
osaan jo mainitu
edustuman tiivän prosessaan vanh
itsellani oikeuden ottaa edustuman
valtakirjani ottamista uuteen tarkas
tukseen, jotta edustusta voisi tau
mielessä väliaikaisen hallituksen
määräämän valtakirjatarkastuksen
päätöksestä."

Helsingissä 1 pnä marraskuuta 1917

V. Hultin.

Suomen Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 1 **p:nä** marras **kuuta 1917.** klo 1 j.p.

Läsnä ollut alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia:

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.	✓		Kiiskinen, Aura	✓	~~✓~~	Paasivuori, M.		–
Airola, M. A.	✓		Kirves, J.	✓	~~✓~~	Paasonen, A.		–
Alavirta, T. V.	✓		Kiviniemi, V.	✓		Paronen, E.	✓	
Annala, W.	✓		Kohonen, Hanna	✓		Pohjaväre, E.	✓	
Aromaa, E.	✓		Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja	✓	
Aronen, N.	✓		Komu, J. A.	✓		Rantanen, F.	✓	
Eloranta, E.	✓		Koponen, A.	✓		Rikkonen, J.	✓	
Eronen, O.	✓		Korhonen, K.	✓	~~✓~~	Saari, K.	✓	
Forstén, Aino	✓	~~✓~~	Kujala, J.	✓		Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	✓		Kurkinen, S.		–	Saarinen, E.	✓	
Hakals, K.	✓	~~✓~~	Kuusinen, O. V.		–	Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.	✓		Laakkonen, A.	✓		Salmi, Hulda	✓	
Harjula, A.	✓		Lankila, J. A.	✓		Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.	✓		Lapveteläinen, T.	✓		Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda	✓	~~✓~~	Latvala, J. V.	✓		Sirén, A.	✓	
Hoikka, M. W.	✓		Lautasalo, J.	✓		Sirola, Y. E.	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehmus, J.	✓		Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehokas, V.	✓		Tirkkonen, J.	✓	
Hurmevaara, H.	✓		Lehtosaari, J. A.		–	Tokoi, O.		–
Huttunen, Evert	✓	~~✓~~	Lepola, K.	✓		Tuomi, O.	✓	
Huttunen, Pekka	✓		Leppänen, P.	✓		Tuomikoski, J. A.	✓	
Häkkinen, S.	✓		Lonkainen, M.	✓		Typpö, T.	✓	
Hänninen, Vlpas	✓		Manner, K.		~~✓~~	Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓	~~✓~~	Murto, K. E.	✓		Valjakka, A.	✓	
Jalava, O.	✓		Mäkelin, A.	✓		Vatanen, J.	✓	
Jalonen, H.	✓		Mäkelin, Y. E.	✓	~~✓~~	Viik, K. H.	✓	~~✓~~
Johansson, G. V.	✓		Mäkelä, S.	✓		Vihersalo, Elvira	✓	
Jokinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓		Virkki, M.	✓	
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓		Vuoristo, J.	✓	
Kellosalmi, F. E.	✓	~~✓~~	Orasmaa, O.	✓		Välisalmi, H.	✓	

oli pöytäkirjan seuraava:

Wastalause.

Koska Suomen Eduskunnan wiime heinäkuun 18 päiwänä säätämä ja woimaan päättämä laki Suomen Korkeimman Oikeuden wallan käyttämisestä ei mynnä Wenäjän hallitukselle sekaantumisoikeutta maamme omiin asioihin, panemme wastalauseen Wenäjän wäliaikaisen hallituksen toimenpidettä wastaan, jonka kautta se on määrännyt lokakuun 1 ja 2 p:nä toimeenpannuissa waaleissa walittujen edustajain waltakirjain tarkastajan, minkä teon kautta tuo hallitus on yhä jatkanut niiden laittomuuksien sarjaa, joihin se Suomen kansan laillista eduskuntaa wastaan on ryhtynyt. Emme siis tunnusta tätä tarkastusta laillisesti eikä määrättyä senaattoria laillisesti waltakirjain tarkastajaksi sen kautta, että nyt näytämme waltakirjamme, waan teemme tämän ainoastaan sen wuoksi, ettei meiltä millään wäärällöön werukkella woitaisi nyt riistää sananwaltaa edellämainituissa waaleissa walitussa eduskunnassa, jonka toimintaan aijomme me Suomen sosialidemokraattisen puolueen puolueneuwoston ja eduskuntaryhmän hywäksymillä perusteilla osaa ottaa.

Helsingissä, 1 päiwänä marraskuuta 1917.

Lykyen, paria muotoseikan korjaamen keskustelun jälkeen päätettiin wastalauseehdotus hyväksyä sellaisenaan allekirjoittamattomaksi.

Kokous päätyi klo 3 i. pp.

Pöytäkirja wakuudeksi.
Wäinö Tolinen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Juho Kusti Paasikivi Heikki Ritavuori

III

Pöytäkirja laadittu Suomen sos.-dem. Eduskuntaryhmän kokouksessa 1 p:nä klo 6 1 p. marrask. 1917. Puhetta johti J. Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut.

1§.

Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet: Eloranta, Heikkilä, Hänninen-Valpas, Jalava, Kujala, Kurkinen, Lehmus, Paasivuori, ja Tokoi. Nimenhuutolista seuraa mukana. (Ks liite I.)

2§.

Otettiin käsittelyn alaiseksi ryhmän suhtautuminen puhemiestenvaalikysymykseen.

Vv. ehdotti, että varsinaisen puhemiehen vaalissa jätettäisiin tyhjät liput. Ensimäisen varapuhemiehen vaaliin otetaan osaa omalla ehdokkaalla. Toisen varapuhemiehen vaalissa käytetään tyhjiä lippuja.

Keskustelussa käytettiin seuraavia puhevuoroja:

Manner: Ehdotti, ettei otettaisi ollenkaan puhemiesten vaaleihin osaa.

Jalava: Kannatti M:n ehdotusta.

Kuusinen: Ei olesyytä otta osaa vaaleihin, joten saadaan ulospäin näyttävä vastalause aikaan.

Lehokas: otetaan osaa ensimäisen varapuhemiehen vaaleihin puhemiesneuvostoon osanoton vuoksi.

Jokinen Alma: Ei oteta osaa vaaleihin. Ryhmän tulee vain demonstreerata laittomassa eduskunnassa.

Komu: Ehdotti otettavaksi osaa toisen varapuhemiehen vaaleihin.

Huttunen: On otettava osaa ensimäisen varapuhemiehen vaaliin, sillä ei tule vaan demonstreerata tässä eduskunnassa.

Rantanen: Ei ole hyvä, että jätetään osaaottamatta varapuhemiesvaaleihin. Sitähän puoltavat käytännölliset seikatkin.

Kellosalmi: Vetosi puolueen vaalijulistukseen, jossa oli huomautettu, että uudessa eduskunnassa oli otettava osaa työhön, joten kaikkein parhainta oli asettaa oma puhemiesehdokas, ja äänestää häntä. Mutta kun käytännölliset seikat ovat vastaan, niin olisi porvaristosta saatava semmoinen

~~Kuuluu liitteenä III pöytäkir jaan I.II.1917 kl061p.~~

Kuuluuliitteenä I ryhmän pöytäkirjaan I.II.1917 kl061p.

Suomen Sosialidemokraatinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 1 **p:nä** marraskuuta 191 7.

Läsnä olivat alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia: Nimenhuuto

Äänestys: Jaa: Läsnä

„ Ei: Poissaolevat.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.	✓		Kirves, J.	✓		Paasonen, A.	✓	✓
Airola, M. A.	✓		Kiviniemi, V.	✓		Paronen, E.	✓	
Alavirta, T. V.	✓		Kohonen, Hanna	✓		Pohjaväre, E.	✓	
Annala, W.	✓		Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja	✓	✓
Aromaa, E.	✓		Komu, J. A.	✓		Raitanen, A.	✓	
Aronen, N.	✓		Koponen, A.	✓		Rantanen, F.	✓	
Eloranta, E.		✓	Korhonen, K.	✓		Rikkonen, J.	✓	
Eronen, O.	✓		Kujala, J.		✓	Saari, K.	✓	
Forstén, Aino	✓	✓	Kurkinen, S.		✓	Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	✓		Kuusinen, O. V.	✓		Saarinen, E.	✓	
Hakala, K.	✓		Laakkonen, A.	✓		Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.	✓		Lankila, J. A.	✓		Salmi, Hulda	✓	
Harjula, A.	✓		Lapveteläinen, T.	✓		Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.		✓	Latvala, J. V.	✓		Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda	✓		Lautasalo, J.	✓		Sirén, A.	✓	
Hoikka, M. W.	✓		Lehmus, J.	✓	✓	Sirola, Y. E.	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehokas, V.	✓		Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari, J. A.	✓		Tirkkonen, J.	✓	
Hurmevaara, H.	✓		Lepola, K.	✓		Tokoi, O.		✓
Huttunen, Evert	✓		Leppänen, P.	✓		Tuomi, O.	✓	
Huttunen, Pekka	✓		Lonkainen, M.	✓		Tuomikoski, J. A.	✓	✓
Häkkinen, S.	✓		Manner, K.	✓		Typpö, T.	✓	
Hänninen, Valpas		✓	Murto, K. E.	✓		Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka, A.	✓	
alava, O.	✓	✓	Mäkelin, Y. E.	✓		Vatanen, J.	✓	
Jalonen, H.	✓		Mäkelä, S.	✓		Viik, K. H.	✓	
Johansson, G. V.	✓		Mäki, J.	✓		Vihersalo, Elvira	✓	
Jokinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓		Virkki, M.	✓	
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓		Vuoristo, J.	✓	
Kellosalmi, F. E.	✓		Orasmaa, O.	✓		Välisalmi, H.	✓	
Kiiskinen, Aura	✓		Paasivuori, M.		✓			

puhemies,jonka puheenjohdannolla voisi porvaristolta kiristää köyhälistölle etuja.

Kirves: Lausui käsityksenään,että ehdotettu protestitapa kieltäytyä puhemiesvaaleista on liian pieni.Tuli si aikaansaada suurempi protestitapa.Yhtyi Komuun osanotosta toisen varapuhemiehen vaaleihin.

Ryhmän lopulliseksi päätökseksi merkittiin:

Varsinaisen puhemiehen vaalissa voitti Vv. ehdotus osanotosta tyhjillä lipuilla puhemiehen vaaleihin 49 äänellä 2 vastaan,jotka sai Airolan ehdotus omasta puhemiehestä.

Ensimäisen varapuhemiehen vaalin suhteen voitti 50äänellä 31 vastaan Mannerin ehdotus Vv:n ehdotuksen omalla ehdokkaalla osanotosta vaaleihin.Asiasta suoritettiin nimiäänestys.(Ks.liitettäII.)

Toisen varapuhemiehen vaalin suhteen voitti Vv:n ehdotus 55 äänellä 17 vastaan Komun ehdotuksen omasta varapuhemiehestä.Asiasta suoritettiin nimiäänestys.(Ks.liitettäIII)

3 §.

Jokinen Alma: Tiedusteli,tullaanko eduskunnan taholta ilmoittamaan,kenelle puhemiehen vaalista ,ja mikä on ryhmän kanta siihen?

Jokinen Väinö: Tehtäköön ilmoitus tästä senaatille.

Huotari Anton: Eduskunnan ei tule ilmoittaa puhemiehen vaalista kenellekään.

Leppänen: On parasta antaa porvariston tehdä mielensä mukaan tässä a siassa.

Kuusinen:Kannatti Huotarin ehdotusta.

Päätökseksi tässä kyselyssä merkittiin:

Sos.-dem. ryhmä on sitä mieltä,ettei puhemiehen vaalista kenellekään ilmoiteta.

4 §.

Kansliatoimikunnan vaaliin osanotosta oli Vv.tehnyt ehdotuksen,että ryhmä ottaisi osaa vaaleihim.

Keskustelussa Airola vastusti vaaleihin osaottamista ja häntä kannatti Huotari Anton ja Kirves. Jokinen Alma lausui mielenään ,että olisi hyödyllistä osanotto vaaleihin.

Kuuluu liitteenä II pöytäkirjaan I.II.1917.kl061p.

Suomen Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 1 **p:nä** marraskuuta 1917 klo 6 ip.

Läsnä olivat alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia: Tuusmäärien varapuhemiehen vaalin osanotto

Äänestys: Jaa: Vv:n ehdotus: Osanotto omalla ehdokkaalla

„ Ei: Manneren ehdotus. Tyhjistä lipuista.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.	✓		Kirves, j.		✓	Paasonen, A.	✓	
Airola, M. A.		✓	Kiviniemi, V.	✓		Paronen, E.	✓	
Alavirta, T. V.		✓	Kohonen, Hanna	✓		Pohjaväre, E.		✓
Annala, W.		✓	Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja		✓
Aromaa, E.	✓		Komu, J. A.		✓	Raitanen, A.		✓
Aronen, N.		✓	Koponen, A.		✓	Rantanen, F.		✓
Eloranta, E.	—	—	Korhonen, K.		✓	Rikkonen, J.		✓
Eronen, O.	✓		Kujala, J.	—	—	Saari, K.		✓
Forstén, Aino		✓	Kurkinen, S.	—	—	Saarikivi, S.		✓
Fylling, E.	—	—	Kuusinen, O. V.		✓	Saarinen, E.		✓
Hakala, K.	✓		Laakkonen, A.	✓		Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.		✓	Lankila, J. A.		✓	Salmi, Hulda		✓
Harjula, A.		✓	Lapveteläinen, T.		✓	Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.	—	—	Latvala, J. V.		✓	Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda		✓	Lautasalo, J.	✓		Sirén, A.		✓
Hoikka, M. W.	✓		Lehmus, J.	—	—	Sirola, Y. E.	✓	~~✓~~
Huotari, Anni		✓	Lehokas, V.	✓		Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari, J. A.		✓	Tirkkonen, J.		✓
Hurmevaara, H.	—	—	Lepola, K.		✓	Tokoi, O.	—	—
Huttunen, Evert	✓		Leppänen, P.	✓		Tuomi, O.		✓
Huttunen, Pekka		✓	Lonkainen, M.	✓		Tuomikoski, J. A.		✓
Häkkinen, S.		✓	Manner, K.		✓	Typpö, T.	✓	
Hänninen, Valpas	—	—	Murto, K. E.		✓	Usenius, A. F.		✓
Härmä, E.		✓	Mäkelin, A.	✓		Valjakka, A.	✓	
Jalava, O.		✓	Mäkelin, Y. E.	✓		Vatanen, J.		✓
Jonen, H.		✓	Mäkelä, S.	✓		Viik, K. H.		✓
Johansson, G. V.	—	—	Mäki, J.	✓		Vihersalo, Elvira		✓
Jokinen, Alma		✓	Mänty, K.		✓	Virkki, M.		✓
Jokinen, Väinö		✓	Nurminen, J. J.		✓	Vuoristo, J.	✓	
Kellosalmi, F. E.	✓		Orasmaa, O.	✓		Välisalmi, H.		✓
Kiiskinen, Aura		✓	Paasivuori, M.	—	—			
	8	17		13	14		10	19

Liite III. Pöytäkirja 1.11.1917 klo 6 ip

Suomen Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 1 **p:nä** marras **kuuta 191**7 klo 6 ip

Läsnä olivat alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia: Osanotto Koisen varapuhemiehen vaalin.

Äänestys: Jaa: Vv:n ehdotus Äykjistä lipuista

„ Ei: Komun ehdotus osanottosanomalla henkilöllä

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.		✓	Kirves, j.		✓	Paasonen, A.	✓	
Airola, M. A.	—	—	Kiviniemi, V.		✓	Paronen, E.	✓	
Alavirta, T. V.	✓		Kohonen, Hanna	✓		Pohjaväre, E.	✓	
Annala, W.	✓		Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja	✓	
Aromaa, E.	✓		Komu, J. A.		✓	Raitanen, A.	✓	
Aronen, N.	✓		Koponen, A.	—	—	Rantanen, F.	✓	
Eloranta, E.	—	—	Korhonen, K.		✓	Rikkonen, J.	✓	
Eronen, O.		✓	Kujala, J.	—	—	Saari, K.		✓
Forstén, Aino	✓		Kurkinen, S.	—	—	Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	—	—	Kuusinen, O. V.	✓		Saarinen, E.	✓	
Hakala, K.	—	—	Laakkonen, A.		✓	Salin, E.		✓
Hakkinen, J. W.	✓		Lankila, J. A.	✓		Salmi, Hulda	✓	
Harjula, A.	✓		Lapveteläinen, T.	✓		Salo, A.	—	—
Heikkilä, S.	—	—	Latvala, J. V.	✓		Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda		✓	Lautasalo, J.	✓		Sirén, A.	✓	
Hoikka, M. W.	✓		Lehmus, J.	—	—	Sirola, Y. E.		✓
Huotari, Anni	✓		Lehokas, V.		✓	Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari, J. A.	✓		Tirkkonen, J.	✓	
Hurmevaara, H.	✓		Lepola, K.	✓		Tokoi, O.	—	—
Huttunen, Evert	—	—	Leppänen, P.		✓	Tuomi, O.	✓	
Huttunen, Pekka	✓		Lonkainen, M.	—	—	Tuomikoski, J. A.	✓	
Häkkinen, S.	✓		Manner, K.	✓		Typpö, T.	✓	
Hänninen, Valpas	—	—	Murto, K. E.	✓		Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓		Mäkelin, A.	—	—	Valjakka, A.	✓	
Java, O.	✓		Mäkelin, Y. E.	—	—	Vatanen, J.	✓	
Jonen. H.	✓		Mäkelä, S.	✓		Viik, K. H.	—	—
Johansson, G. V.	—	—	Mäki, J.	✓		Vihersalo, Elvira		✓
Kinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓		Virkki, M.		✓
Kinen, Väinö	✓	—	Nurminen, J. J.	✓		Vuoristo, J.		✓
Kellosalmi, F. E.		✓	Orasmaa, O.	—	—	Välisalmi, H.	✓	
Koskinen, Aura	✓		Paasivuori, M.	—	—			
	19	4		15	7		21	6

Päätökseksi merkittiin:

Ryhmä ei ota osaa konsliatoimikunnan vaaleihin 37 äänellä 33 vastaan, jotka sai Vv:n ehdotus.

5 §.

Otettiin käsittelyn alaiseksi valtakirjojen tarkastuksen laillistuttamispuoli eduskunnassa.

Vv. ehdotti:

Edustajain valtakirjojen tarkastuksen laillisuus otetaan ensi tilassa esille eduskunnassa, ja Manner perustelee sen. Eduskunnalle ehdoteteen valtakirjojen tarkastamista edduskunnan toimesta ja koitetaan samalla saada eduskunnan pöytäkirjoihin jättämämme protesti, jonka yhteydessä viitataan vaatimus-manifestiimme. Tämä kaikki koitetaan suorittaa heti nimenhuudon jälkeen. Nyt voisi ryhmä evästää Vv:taa, joka senjälkeen tekee perustellun lausunnon.

Keskustelussa käytettiin seuraavia puhevuoroja:

Airola: Hylätään koko Vv:n ehdotus.

Sirola: Selosti tarkemmin Vv:n kantaa asiassa.

Vuoristo: On saatava joku toinenkin tilaisuus demonstatiiviseen toimintaan.

Sirola: Koitetaan tässä tilaisuudessa antaa suppea selostus manifestistamme ja koitetaan saada keskustelua tuoreimmiltaan asiasta.

Kellosalmi: Demonstratiivinen toiminta tulee erittää 2 osaan: nyt suppeampaan ja sitten myöhemmin laajempaan.

Mäki: Selosti edelleen Vv:n ehdotusta.

Ryhmän päätökseksi merkittiin:

Valtakirjojen laillistuttamispuoli otetaan esille nimenhuudon jälkeen, jolloin Manner pyytää puhevuoron ja lukee protestimme senaattorin tarkastuksen johdosta käyttäen hyväkseen V.J:n 48 §:ää.

Senjälkeen jatketaan keskustelua evästyksien antamiseksi Vv:lle, jotta se voisi antaa protestitilaisuuteen perustellun lausunnon.

Keskustelussa useat puhujat huomauttavat, että ryhmän on koitettava ~~tuoda~~ heti paikalla osoittaa jotkoille, että olemaan tultu työtä tekemään. Tämä voi tapahtua protestitilaisuudessa tai puhemiehen puheen yhteydessä. Koko meidän kat-

somuksemme olisi tuotava ilmi joka puolelta. Toiset pitivät virheenä, että "Me vaadimme"-manifestimme oli julkaistuksi sanomalehdissä.

Asia evästyksineen jätettiin Vv:n huoleksi.

6 §.

Epävirallisesti oli ryhmän joiden kin jäsenten tietoon tullut, että kenraalikuvernööri haluaisi neuvotteluja valtalain johdosta ja tästä ilmoitettiin nyt ryhmälle.

Vv. ehdotti, ettei ryhmä ryhdy mihinkään neuvotteluihin, ennenkuin valtalaki on vahvistettu. Mikä koskee ryhmää, katsottiin myös sitovaksi ryhmän yksityisiä jäseniä.

Keskustelussa käytettiin seuraavia puheenvuoroja:

Airola: Annetaan perusteltu vastaus, ettei ryhmä ryhdy mihinkään toimiin, ennenkuin valtalaki on vahvistettu.

Usenius: Kannatti Airolan ehdotusta.

Päätökseksi merkittiin 42 äänellä 16 vastaan, että annetaan perusteltu vastaus, joka tehtävä jäi toimitsijoille.

7 §.

Saarikivi ehdotti keskusteltavaksi ryhmän suhtautumisen kirkossakäyntiin ja valtaisyuinsaliinmenoon.

Päätettiin kumpikin asia jättää Vv:n huoleksi.

Kokous loppui klo 9,30 ip.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kokonen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytään

Juho Kuosmanen — Heikki Pöllänen

IV

Pöytäkirja, pidetty Sosialidemokraatisen Ehdokkuusryhmän kokouksessa 4 päivänä marraskuuta 1917 klo 11 e.-pp. Toimitettuja ainoa kuudesta on selvän esi kiitettävä (Riito Z); siinä uudistettiin kokouksessa poisaolleiden osanottajiksi ryhmän jäsenet: Airola, Arvaen, Forsté, Hakala, Huotari Anni ja Anton, Huttunen E., Häuniuen, Kaponen, Kujala, Kuusinen, Lankila, Latvala, Lehmus, Leskinnaari, Lonkainen, Murto, Mäkelin A., Nurminen, Oranuaa, Paasivuori, Paatsuen, Parsuen, Poljavärc, Rikkonen, Saarinen, Sirén, Tuoni, Tuomikoski, Typpö, Wahlen, Wirkkijä Wäinämöinen. Puheita jolti puheenjohtaja Manner, siksteenä toimi allekirjoittanut.

1§.

Sen jälkeen otti ryhmän kokouksessa oli paljon jäseniä poissa, päätettiin antaa valmistusvaliokunnan seltävästi mietiä kaiuggi, mitä ryhmän kokouksessa esitäisiin pitää käyttäkuisina.

2§.

Lisäksi-ikeus kokouksessa uudestaan Alaisen moitteetta puolustaisi A. Rickelle ja Valjakan moitteetta puolustaisi V. Kuplille.

3§.

W. oli hankinnut, mitä tilaisuuksia liikaikaisen ilmeisiä on olemassa esitämisestä, mieli ryhmä tiile ilmoitettaa ottamaan. Tällaisena tilaisuutena oli, paitsi ja ennen luonnonmäärän tilaisuutta, jolloin tilaa pen-

he valtiökirjurikseltä ja jota V.V. on tarkemmin valmistellut, se tilaisuus, jolloin eduskunnalle pelkän valtiöneuvoston ilmoitus "julkaistuista asetuksista" ja edelleen tilaisuus, jolloin tarkastetaan pukeutumisen ohella pöydän ääressä aikomus puhetta. Näiden jäsenmaan kunnioittamisten ohella on tilaisuuksiin olisi esiteltävä ryhmän vaatimuksiin. Valtiopäivien avajaisiin ei edelleen edetä V.v.:n ryhmän päätöksellä, että eduskunnan ei olisi avajaisiin menläsä, vaan että siitä olisi ilman avajaisia alettava. Mainittuun tilaisuuteen ryhmän esiintymiseen kuoleltiinaan valittiin Sivula, Toka, Kemppinen, Wiik ja Gylling.

V.v.:n edustus kyvikäytön. Valittakse kiireellisiä paavat ne ryhmä jäsenet, jotka haluavat tilaisuuden esiintyä esim. pöytäkirjan pöydällä ja kohdan aiheista, esiintyä aikomuksen ja tiedon uusistettaessa on kesän esiintymisestä.

4§.

V.v.:n edustelusta päätti ryhmä valitsijamiehiksi, jotka tavoit olemaan edeltäkin uusiksi [illegible] kiireellisessä valitsijaryhmässä, kyvikäyn seuraavat ryhmän jäsenet, joita Savolainen, Ami, ei kuitenkaan siirtäjyt V.v.:n edustelkseen: Alavirta, Arvonen, Elorranta, Kattainen, Häikkä, Huotari Anton, Hurmevaara, Jokinen Alma, Kiiskinen, Kohonen Hanna, Komu, Kuokkinen, Laakkonen, Leppäinen, Mäki, Mänty, Paasuna, Saarinen, Savolainen, Tuomi, Uusimäki, Virtaki, Vuorinto, Häkkä, Koponen, Lehokas, Muotio, Paavola, Raitanen, Saarikivi, Suutela. Valitsijamiesten kokoontumispaikkaksi asettiin Mäki, jäkimmäin siinä edellisistä edustamista kiireellisistä valitsijamiehistä valitsi Anton Huotari.

Asettelijan valitsijamiesten on ryhmälle tehtävä edustelkseen eri valiokuntiin valittavista jäsenistä ryhmän hyväksymiksen kokoukseen.

5§.

V.v.:n edustelkseen muukaisiksi päätettiin ryhmän puolesta puolesta puolesta edettäviksi Valtiopäivijärjestyksen määräämiin valiokuntiin lisäksi seuraavat: Työväenasiain valiokunta, Maatalousvaliokunta, Sivistysvaliokunta, Laki- ja talousvaliokunta sekä Elintarveasiain valiokunta.

Kun on esiteltävä, että pyrkimys tehdä edelle uusiksi kunnallisiksi kesällä kyvikäytöjen syrjäytymiseksi ja että siitä vaikka edustetaan edelleen valiokunta, päätti ryhmä, että pelkästään valiokunnan esittämistä vaihtoehtoista.

6§.

Päätettiin seuraavista edustajista tehtäviksi:

1/ maatyöläisten työaikalaki, lähettäjiksi valmistelutyöhön valiokunnan m.m. kanssa;

2/ lasten ja nuorten kaukiöiden työaikaa koskeva edelle päätettiin lähettäjiksi Työväenasiain valiokunnan m.m. jäsenten kuulemisella;

3/ nuorisotoimiston koskeva edelleen tehtäväksi päätettiin jättää Työväenasiain valiokunnan m.m. jäsenten kaukiöksi;

4/ perintölakivaliokunnan m.m. jäsenten tehtäväksi päätettiin jättää niiden alustaisten valmistelu, jotka koskevat kansalaisoikeuksien aikaansaamista ja äänioikeusrajoituksia, jäsenen omalta perintölakivaliokunnan m.m. jäsenten kaukiöksi, mikä koskee tehdä viimeisimmistä eri aloista, kun kansalaisoikeuksien kerran tehdään;

5/ torppariasiain koskeva laki, lähettäjiksi maatalousvaliokunnan m.m. jäsenten valmistelusta;

6/ elintarvelain muutoksia koskeva edelleen valmistelu päätettiin elintarveasiain valiokunnan m.m. jäsenten

ta kuulettavaksi;

7) lakivaliokunnan jäsenten asiakirjat päätöksiin valmistelevaksi lakiehdotusta virkakunnan kansanvaltaisuudesta;

8) Varkaus- ja kiskoyhtiöpuuyrityksen perustamisesta ja siten olyömisen laatimista koskeva esityksen jäsenten asiainvaliokunnan ja valtiovarainvaliokunnan m.m. jäsenten yhteisesti kuulettavaksi;

9) verotuskysymys yleensä ja erikseen muutaman tuloja verotusta koskevan aloitteen johdosta päätöksiin jätän valtiovarainvaliokunnan m.m. ryhmän valmistelevasti käsittäväksi;

10) kunnallisverotusta, ~~ja~~ eläpäästä ilmoittamisvelvollisuutta koskevan aloitteen valmistelu päätöksiin lakivaliokunnan m.m. jäsenten kuulettavaksi;

11) kuusen laajempia ilmakeliöpiirejä koskevan aloitteen käsittämän asetuksen valiokunta, jihon jäsenistöä kuuluvat Sadinen, Wuoristo (kokoomuksen jäsen), Takki ja Kirves.

Valiokunnan valiokuntaryhmän asiakirjat päätöksiin koskien, että aloitteita mahdollisesti olisi käsittävä edellisillä valtiopäivillä ainoa oleista asioista.

Mikäli ryhmän jäsenillä on aikeemus selvät edellämainittuja lisäksi muita aloitteita, olisi niistä ilmoitettava valmisteluvaliokunnalle, jotta se siten osisi niitä kansanedustajia oleita esittää eräin ryhmille

7 §.

Muodollisesti ryhmän jäsenten mielestä olisien väliksyysmyötä tekemisen suhteen oli valmisteluvaliokunta siitä mieltä, että ryhmässä kokonaisuudessaan ei saataisi kerrasaan olisi käsittävä väliksyysmyötä. Väliksyysmyötä tekemisestä päätöksiin lopullisesti vasta sitten, kun muut lakiehdotukset on muodostettu, mikäli aivan pakottavia syitä siitä ennen ei ilmenne.

V.-v.n käsityksenä asiasta kyvyksyttiin keskustelusta.

8 §.

Päätöksiin antaa hyväksyä asiainvaliokunnan m.m. ryhmän jäsenten asiakirjat valmistella esityksiksi ryhmän puolesta siinä tapauksessa, että porvarien tai kehitysten taholta tehtävä aloite 8 tunnin työaikalain puhtaan edistämisen ja pätkimän lain syrjäytymisestä. Perustuslakivaliokunnan m.m. ryhmän jäsenten asiakirjat annettiin kuulettaviksi esityksiksi kunnalliskeskusta, vesiläisten oikeuksia, kuoren ja varojen ulkolaista sekä uutta Kansaneläkelaitosta koskevissa asioissa, kun se kehitysten tai porvariryhmien taholta tehtyjen aloitteiden vuoksi käy tarpeellisesti.

9 §.

V.-v. ehdotti että asettaisiin esityksen 5:n henkilöinen toimikunta, jonka tehtävänä olisi: 1) valvoa että puolueiden sensuraa valppaasti edistämä-asioita ja tuetaan ryhmän toimintaa sekä 2) huolehtia suosiosta näiden asioiden pitämisestä vesiläisistä ja ulkomaalaisista lehdissä. Ehdotus hyväksyttiin, jäsenistöä toimikunnan päätöksiin kuitenkin asettua 6 henkilöä ja tulivat näiksi: Kuusinen S., Sirola (kokoomuksen jäsen), Kuusisto Anton, Jalo Kokonen, Wiik sekä Johansson.

Komitean tehtävänä on myöhemmin saada ryhmän jäsenistä muodostettua suurempi komitea, pari henkeä kultakin puolueelokseen kohti, huolehtimaan siitä, että edistämä-asioita ~~hoitaa~~ puolueiden puolesta kunnollisesti hoidetaan.

10 §.

Esitettiin Kansanvaltuuskunnan Kansanvaltaisen kehitysaatta tullut kirje (Liite II). Vastaukseksi kirjeeseen päätettiin V.-v.n ehdotuksesta muutaisesti ryhmän käsityksenä ilmoittaa, että ryhmän asiana ei ole määritellä m.m. puolueen kantaa niin että se sitoisi puolueen jäseniä, ja että ryhmän suhtautuminen eliitorvepolitiikkaan yleensä tulee riippumaan valtasuhteiden kehityksestä menettelystä.

11 §.

Äänestystentarkastajiksi ehdotettiin kuluvaksi viikoksi Ahmala ja Airola. Ryhmän kokouksia pöytäkirjantarkastajiksi viimeiseksi ja kuluvan viikon aikana valittiin Välisalmi ja Vuoristo.

12 §.

Mäkelin Y. E. kertoi kysyneelle, eikö olisi paikallaan ottaa esityksen antaja V:oin tehtäväksi hankita eräs oikeusopeen ja niisti muodosta saatan jälkimuotoa. Koska ehdotus ryhmän valtiolakiin niteen on jyrkästi eriteltävä kannalta ja tulee kaikki keinot vaikeuttamaan porvariston hankkeita valtiomahtajan vaikutusvallan ei muutti valtiolain myötävaikutusvallan.

Kysymys päätettiin ottaa käsiteltäväksi. Keskustelun kuluttua, jolloin jotkut ryhmän jäsenistä olivat perpeettomasta vaikeuksista tehdyn ehdotusta, koska ryhmän kanta muutoksiin on aivan selvä, päätettiin kuitenkin valmistavaliokunnalle antaa ehdotettu tehtävä, niin kerkeämisen ikäänkuin käytyksen muukaan onni siitäkin ehdin, ettei Työmiehen tämän tehtävän ansio valaisua kirjoitus.

13 §.

Ilmoitettiin ehdotusta seuraava kokous on maanantaina ensimmäinen 5 päivänä klo 6 i. p.

Kokous päätetty klo 12.50 j. pp.

Pöytäkirjan vakuudeksi:
Väinö Jokinen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Puheenjohtajana Pöytäkirjan tarkastajana yhdessä Vuoriston
Heikki Välisalmi

(Liite I) Ryhmän pöytäk. 4/11 17.

Suomen Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 4 p:nä ~~marras~~ kuuta 1917.

Läsnä olivat alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia: .....

Äänestys: Jaa: .....

„ Ei: .....

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.	✓		Kirves, j.	✓		Paasonen, A.		—
Airola, M. A.		—	Kiviniemi, V.	✓		Paronen, E.		—
Alavirta, T. V.	✓		Kohonen, Hanna	✓	+/-	Pohjaväre, E.		—
Annala, W.	✓		Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja	✓	
Aromaa, E.	✓		Komu, J. A.	✓		Raitanen, A.	✓	
Aronen, N.		—	Koponen, A.		—	Rantanen, F.	✓	
Eloranta, E.	✓	+/-	Korhonen, K.	✓		Rikkonen, J.		—
Eronen, O.	✓		Kujala, J.		—	Saari, K.	✓	
Forstén, Aino		—	Kurkinen, S.	✓	+/-	Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	✓	+/-	Kuusinen, O. V.		—	Saarinen, E.		—
Hakala, K.		—	Laakkonen, A.	✓		Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.	✓		Lankila, J. A.		—	Salmi, Hulda	✓	+/-
Harjula, A.	✓	+/-	Lapveteläinen, T.	✓		Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.	✓		Latvala, J. V.		—	Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda	✓	+/-	Lautasalo, J.	✓		Sirén, A.		—
Hoikka, M. W.	✓		Lehmus, J.		—	Sirola, Y. E.	✓	
Huotari, Anni		—	Lehokas, V.	✓		Suutala, O.	✓	+/-
Huotari, Anton		—	Lehtosaari, J. A.		—	Tirkkonen, J.	✓	+/-
Hurmevaara, H.	✓		Lepola, K.	✓	+/-	Tokoi, O.	✓	+/-
Huttunen, Evert		—	Leppänen, P.	✓		Tuomi, O.		—
Huttunen, Pekka	✓		Lonkainen, M.		—	Tuomikoski, J. A.		—
Häkkinen, S.	✓		Manner, K.	✓		Typpö, T.		—
Hänninen, Valpas		—	Murto, K. E.		—	Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓		Mäkelin, A.		—	Valjakka, A.	✓	
Jalava, O.	✓	+/-	Mäkelin. Y. E.	✓		Vatanen, J.		—
Jalonen, H.	✓		Mäkelä, S.	✓		Viik, K. H.	✓	+/-
Johansson, G. V.	✓		Mäki, J.	✓		Vihersalo, Elvira	✓	+/-
Jokinen, Alma	✓	+/-	Mänty, K.	✓		Virkki, M.		—
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.		—	Vuoristo, J.	✓	—
Kellosalmi, F. E.	✓		Orasmaa, O.		—	Välisalmi, H.		—
Kiiskinen, Aura	✓	+/-	Paasivuori, M.		—			

(Liite II) Ryhmän pöytäk. 4/11 17.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN
KESKUSLIITTO
HELSINKI, ELÄINTARHANTIE 1
PUHELIN 97 62

Helsinki marras kuun 3 p:nä 19 17.

SOSIALIDEMOKRATINEN EDUSKUNTARYHMÄ,

Täällä.

T. k. 1 p:nä olemme saaneet vastaanottaa seuraavan kirjeen:

"Viitaten tämän päiväisissä lehdissä julaistuun elintarveasiain johdon järjestelyä koskevaan uutiseen ja siinä mainittuun Senaatin minulle antamaan tehtävään, pyydän täten Teiltä tiedustella, otatteko Te edesauttaaksenne maamme mitä vaikeimpaan tilaan joutuneiden elintarveasiain järjestelyä nimittämällä keskuudestanne muutamia henkilöitä ehdokkaiksi kahteen perustettavaan Elintarveylihallituksen jäsenen toimeen.

On suunniteltu Elintarveylihallituksen jakautuvan ainakin seuraaviin osastoihin:

Viljaosasto, jonka hoidettava myös olisi viljan ja väkirehujen tuonti ja jonka johtajan mieluummin tulisi olla liikealaan perehtynyt;

Kotieläintuotanto-osasto, joka m. m. valvoisi valtion tarkastuksen alaisina toimivia voi-, maito- ja karjanmyyntiliikkeitä ja jonka johtajan tulisi olla maatalouteen perehtynyt;

Teollisuustuotanto-osasto, joka hoitaisi sekä kulutusteollisuustuotteiden että maanviljelystarviketeollisuustuotteiden kaupan järjestämistä, ja jonka johtajan siis tulisi olla liikealaan pe-

[illegible] ehdotettiin ryhmää kaatoymmän pyykurahtoriin pyoleen kirjelmällä vangittujen vapauttamisesta. Asia lähetettiin Vv:n mm ehdotuksenmukaisesti lakivaliokunnan s.-d. ryhmän harkittavaksi toimenpiteitä varten. (Ks. liitettä IV.)

6 §.

Taloudenhoitajan E. Elorannan palkkioksi viimeistuntokaudelta hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 100 mk.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN
KESKUSLIITTO
HELSINKI, ELÄINTARHANTIE 1
PUHELIN 97 62

Helsinki kuun p:nä 19

rehtynyt;

Valvonta- ja neuvontaosasto, joka järjestäisi elintarvelautakuntain työn ja elintarvesäädösten noudattamisen valvontaa, hoitaisi elintarverikosten syytteeseen panoa ja huolehtisi tietojen ja neuvojen antamisesta elintarveasioissa ja jonka johtajan tulisi olla neuvontatyön järjestämiseen perehtynyt.

Osastojakoa voi tietenkin ajatella toisinkin järjestettäväksi.

Ehdokkaita nimitettäessä olisi myös niiden sopivaisuutta jonkun osaston johtajatoimeen silmällä pidettävä.

Ylihallituksen jäsenten koko työaika tarvittaisiin ainakin lähikuukausina elintarveasiain järjestelyyn. Niiden palkkaedut määrättäisiin mieskohtaisen sopimuksen perusteella.

Viitaten asian erinomaiseen merkitykseen kansamme koko tulevaisuudelle sekä toivoen Teidän ensi tilassa ja viimeistään maanantaina t. k. 5 p:nä suosiollisesti vastaamaan Senaatin toimeksiannon perusteella tekemääni esitykseen piirrän

Kunnioittaen

W. A. Lavonius. "

Kokoonnuttuaan asiaa käsittelemään Keskusliiton hallinto katsoi, että olisi työväen kuluttajaetujen mukaista, vallankin

[illegible] ryhmää kaatoymaan prokuraattorin pyoleen kirjelmällä vangittujen vapauttamisesta. Asia lähetettiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti lakivaliokunnan s.-d. ryhmän harkittavaksi toimenpiteitä varten. (Ks. liitettä IV.)

6 §.

Taloudenhoitajan E. Elorannan palkkioksi viimeistuntokaudelta hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 100 mk.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN
KESKUSLIITTO
HELSINKI, ELÄINTARHANTIE 1
PUHELIN 97 62

Helsinki kuun p:nä 19

kun työväki edelleen on mukana elintarvelautakunnissa, ottaa kysymyksessä olevassa ylihallituksessa osaa työhön sekasorron partaalle joutuneiden elintarveasiain järjestämiseksi sitä ohjelmaa seuraten, minkä Keskusliiton neuvottelukokous äskettäin hyväksyi.

Ennenkuin hallinto kysymystä kuitenkaan lopullisesti päättää, on se pitänyt tarpeellisena kuulla Sos.-dem. Eduskuntaryhmän mielipidettä asiasta.

Tämän johdosta pyydämme tiedustella, onko Sos.-dem. Eduskuntaryhmän mielestä syytä noudattaa edellä olevaa kehoitusta ja voidaanko sosialidemokratisen puolueen jäseniä esittää valittaviksi mainittuihin toimiin elintarveylihallituksessa.

Toivoen ensi tilassa ja viimeistään maanantaina t. k. 5 p:nä saavamme arv. vastauksenne, merkitsemme

t e r v e h t i e n

KULUTUSOSUUSKUNTIEN
KESKUSLIITTO
hallinnon puolesta:

Väinö Kupli

V. H.

T. J.

[illegible]

puoleen kirjelmällä vangittujen vapauttamisesta. Asia lähetettiin Vv:n ~~mm~~ ehdotuksenmukaisesti lakivaliokunnan s.-d. ryhmän harkittavaksi toimenpiteitä varten. (Ks. liitettä IV.)

6 §.

Taloudenhoitajan E. Elorannan palkkioksi viimeistuntokaudelta hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 100 mk.

2

Pöytäkirja laadittu Suomen sos.-dem. Eduskuntaryhmän kokouksessa 5 p:nä marrask. 1917. Puhetta johti J.Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut.

1 §.

Toimitetussa nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet:Aronen,Forsten,Hakala,Hänninen-Valpas, Lankila,Kujala,Latvala,Lehmus, Mäkelin A,Orasmaa,Paasivuori, Paasonen, Paronen,Pohjaväre,Rikkonen,Saarinen,Siren,Tuomi, Tuomikoski,Typpö ja Virkki. Nimenhuutolista seuraa mukana. (Ks.liitettä I.)

2 §.

Läsnäolo-oikeutta ryhmän kokouksessa suosittelivat seuraavat toverit allamainituille:Aura Kiiskinen Olga Mannerille,J.A.Lehtosaari J.O.Arjanteelle, Jalo Kohonen Joh.Gebhardille ja E.Eloranta Selma Elorannalle. Hyväksyttiin.

3 §.

Luettiin Perkjärven t.y:n lähettämä sähkösanoma ryhmälle,jonka kuultua se liitettiin ryhmän asiakirjoihin. (Ks.liitettä II.)

4 §.

Luettiin Suomen sos.-dem. Raittiusliiton lähettämä kirjelmä koskeva raittiusliiton edustajakokouksen toimenpiteitä kieltolain ja alkoholilainsäädännön suhteen.Kirjelmä lähetettiin Vv:n ehdotuksen mukaisesti meikäläisen talousvaliokunnan harkittavaksi toimenpiteitä varten.(Ks.liitettä III.)

5 §.

Luettiin O.Tokoin , J.Vuoriston ja J.Kirveen allekirjoittama kirjelmä koskeva Malmin tapahtumien johdosta vangittujen työläisten oikeudenkäyntiä Helsingin Katajanokan vankilassa.Asiasta ehdotettiin ryhmää kääntymään prokuraattorin puoleen kirjelmällä vangittujen vapauttamisesta.Asia lähetettiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti lakivaliokunnan s.-d. ryhmän harkittavaksi toimenpiteitä varten.(Ks.liitettä IV.)

6 §.

Taloudenhoitajan E.Elorannan palkkioksi viimeistuntokaudelta hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 100 mk.

Kuulue liitteenä I pöytäkirjaan 5/11 17.

Suomen Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 5 **p:nä** marras **kuuta 191** 7. klo 6 i.p.

Läsnä olivat alempana merkityt ryhmän jäsenet:

Asia: Nimenhuuto

Äänestys: Jaa: Läsnäolevat.

„ Ei: Poissaolevat

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala, K.	✓		Kirves, J.	✓		Paasonen, A.		—
Airola, M. A.	✓		Kiviniemi, V.	✓		Paronen, E.		—
Alavirta, T. V.	✓		Kohonen, Hanna	✓	✓	Pohjaväre, E.		—
Annala, W.	✓		Kohonen, Jalo	✓		Pärssinen, Hilja	✓	
Aromaa, E.	✓		Komu, J. A.	✓		Raitanen, A.	✓	
Aronen, N.		—	Koponen, A.	✓		Rantanen, F.	✓	
Eloranta, E.	✓	—	Korhonen, K.	✓		Rikkonen, J.		—
Eronen, O.	✓		Kujala, J.		—	Saari, K.	✓	
Forstén, Aino		—	Kurkinen, S.	✓		Saarikivi, S.	✓	
Gylling, E.	✓		Kuusinen, O. V.	✓		Saarinen, E.		—
Hakala, K.		—	Laakkonen, A.	✓		Salin, E.	✓	
Hakkinen, J. W.	✓		Lankila, J. A.		—	Salmi, Hulda	✓	
Harjula, A.	✓		Lapveteläinen, T.	✓		Salo, A.	✓	
Heikkilä, S.	✓		Latvala, J. V.		—	Savolainen, Anni	✓	
Herrala, Hilda	✓		Lautasalo, J.	✓		Sirén, A.		—
Hoikka, M. W.	✓		Lehmus, J.		—	Sirola, V. E.	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehokas, V.	✓		Suutala, O.	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari, J. A.	✓		Tirkkonen, J.	✓	
Hurmevaara, H.	✓		Lepola, K.	✓		Tokoi, O.	✓	✓
Huttunen, Evert	✓		Leppänen, P.	✓		Tuomi, O.		—
Huttunen, Pekka	✓		Lonkainen, M.	✓		Tuomikoski, J. A.		—
Häkkinen, S.	✓		Manner, K.	✓		Typpö, T.		—
Hänninen, Valpas		—	Murto, K. E.	✓		Usenius, A. F.	✓	
Härmä, E.	✓		Mäkelin, A.	✓	—	Valjakka, A.	✓	
Jalava, O.	✓		Mäkelin, Y. E.	✓		Vatanen, J.	✓	
Jalonen, H.	✓		Mäkelä, S.	✓		Viik, K. H.	✓	✓
Johansson, G. V.	✓		Mäki, J.	✓		Vihersalo, Elvira	✓	
Jokinen, Alma	✓		Mänty, K.	✓		Virkki, M.		—
Jokinen, Väinö	✓		Nurminen, J. J.	✓		Vuoristo, J.	✓	
Kellosalmi, F. E.	✓	✓	Orasmaa, O.		—	Välisalmi, H.	✓	
Kiiskinen, Aura	✓		Paasivuori, M.		—			

7 §.

Kuulun läsnäolo II Nylunan pöytä:
Kirjoan 5/11 1917

ТЕЛЕГРАММА № ____

Бланкъ № 74

ов. № ____

пн. 22/X 191 7 г. въ 2 ч. 50 м.

принялъ ____

SOS DEM EDUSKUNTARYHMAE HELSINKI.

Телеграфная Контора
въ Гельсингфорсѣ.

HELSINGFORS FR PERKJAEMI 13, 37, 22/10, 10, 10, OCN

Разрядъ.	Счетъ словъ.	Подана
	____ т.	
	____ сл.	____ / ____ 10 ____ ч. ____ м.
	____ ш.	

Служебныя отмѣтки.

PERKJAERNEN ASEMA TYOEWAESTOE PAATIMME: MITA PIKEMMIN ON PANTAWA KAYTANTOON JULISTUS ...ME MAADIMME TAALLA LEIPA LOPUSSA...OLEMME VALKAKUOLEMAN PARTAALLA EMME OLE SAANEET KUUKAUTEEN KUIN RAMINNOKSI KELPAAMATTOMIA KAURAJAUHOJA TOIVITTAKAA LEIPAA PIKAINEN MASTAUS TYOEWAENYHDISTYS...

II §.

Päätettiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti, että sotilas- ja siviilivirkatalojen uudestaan muodostamisesta saa tehdä eduskunnassa aloitteen. Asian lähempi valmistelu lykättiin meikäläisen valtiovarainvaliokunnan jäsenten harkintaan.

7 §.

Jäsenmaksujenkantajalle J.A.Lehtosaarelle palkkioksi viime istuntokaudelta hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 100 mk.

8 §.

Sihteereille palkkioksi hyväksyttiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti 10 mk. kultakin pöytäkirjalta.

9 §.

Esitettiin ryhmän valitsijamiesryhmän tekemä ehdotus valiokunnan jäsenistä eduskunnan eri valiokuntiin.(Ks.liitettä V.)

Vv. ehdotti,että ehdotus jätetään toistaiseksi pöydälle ja kaikkien ryhmän jäsenten tietoon saatettavaksi.Kukin valiokuntaryhmä rupeaa ensi aluksi heti työskentelemään.Ryhmät valitsevat alotteiden tekijät ja huolehtivat niiden jättämisestä ryhmän Vv:lle . Kunkin valiokuntaryhmän kokoonkutsujana on ~~tavitetyxxx~~ julkaistussa ehdotelmassa mainittu ensimäinen henkilö.

Keskustelussa Airola ehdotti asetettaviksi ~~pp~~ varsinaisetkin valiokunnat ja nimettäväksi niihin henkilöt.Tehtiin myös erinäisiä ehdotuksia joidenkin henkilöiden asettamisesta eri valiokuntiin.

Ryhmän päätökseksi hyväksyttiin Vv:n ehdotus valiokunnan jäsenten lopullisesta valitsemisesta myöhemmin.

10 §.

Suuren valiokunnan jäsenten valitsemisen suhteen ehdotti Vv.,että kukin valiokuntaryhmä velvoitetaan esittämään 2--3 sopivaa jäsentä ehdokkaiksi suureen valiokuntaan, ja että nämä ovat vastuunlaiset valiokuntansa töistä.Näistä henkilöistä olisi tehtävä ilmoitus ryhmän valitsijamiehille.

Asia päätettiin periaatteellisesti hyväksyä ehdollisena, riippuvana eduskuntatyöstä.

11 §.

Päätettiin Vv:n ehdotuksenmukaisesti,että sotilas-ja siviilivirkatalojen uudestaan muodostamisesta saa tehdä eduskunnassa alotteen .Asian lähempi valmistelu lykättiin meikäläisen valtiovarainvaliokunnan jäsenten harkintaan.

Kiuruen kaupungin II nykuman päätöksen jäen. 5/11-1917.

Ehdokkat valiokuntien jäseniksi:

Perustuslakivaliokunta.

Kuusinen
Wilk
Manner K.A.
Mäkelin, Y.
Salin
Rantanen
Kurkinen
Tuomi

Kujala
Salo
Vatanen
Sirola

Valtiovarainvaliokunta.

Tylling
Huttunen, K.
Kirves
Komu
Passonen
Lehokas
Saarikivi
Kohonen, J.
Hurmevaara
Raitanen

Selbi
Häkkinen
Suutala
Jalonen

Lakivaliokunta.

Sirola
Airola
Aronen
Hakala
Huotari, Anni
Jokinen, Alma
Lapvetelainen
Härminen

Korhonen
Forsten
Tuomikoski
Häkkinen

Talousvaliokunta.

Aromaa
Kivinieni
Mäkelä
Heikkilä
Savolainen
Typpö
Saari
Koponen

Lehmus
Rikkonen
Lankila
Mänty

Pankkivaliokunta.

Pelloselkä
Väliheikki
Lonkainen
Valjakka
Mäki
Forsten

Leppänen
Korhonen
Orasmaa

Sivistysvaliokunta.

Jokinen, V.
Johansson
Orasmaa
Perrola
Alavirta
Vinerwalo
Ahmala
Latvala

Tuomikoski
Tirkkonen
Salmi
Huotari, Anton

Laki- ja Talousvaliokunta (tai kunnallisvaliokunta)

Vuoristo
Huotari, Anton
Salo
Wirkki
Saarinen
Härmä
Holkka
Paronen

Lonkainen
Lehmus
Kujala
Savolainen

Maatalousvaliokunta.

Mäki
Sirén
Elorantu
Leutosaari
Huttunen, P.
Eronen
Lepola
Lautasalo

Tokoi
Häkkinen
Mäkelä
Typpö

Työväenasiainvaliokunta

Passivuori
Riiskinen
Pärssinen
Leppäen
Laakkonen
Murto
Jalava
Pohjavaara

Hänninen
Lankila
Rikkonen
Usenius

Elintarveasiainvaliokunta.

Tokoi
Harjula
Kohonen, Hanna
Vatanen
Mäkelin, A.
Häkkinen
Usenius
Ahmala

Tirkkonen
Aromaa
Kujala
Huotari, Anni

12 §.

Esitettiin porvarillisten ryhmien ehdotus julistuskirjaksi Venäjän väliaikaisen hallituksen taholta Suomen eduskunnalle ja kaikille Suomen kansalaisille eri ehdotuksineen ja osine puhemiehen puheesta.(Ks.liitettä VI.)

Samalla ilmoitettiin ,että maalaisliiton ja itsenäisyysryhmän taholta pyydettiin ryhmän kannasta tietoa samana iltana klo 9.

Vv. ehdotti,että ryhmän taholta ei ryhdyttäisi julistuksen aikaansaamiseen ,eikä ehdotettu julistusmuoto anna aihetta mihinkään toimenpiteisiin. Sen sijaan ryhmä ollen valtalain kannalla vaatii eduskuntaa heti ryhtymään työhön ja tulee lähettämään tämän johdosta kirjelmän eduskunnan puhemiehelle. Tästä ryhmän kannasta olisi annettava tieto porvarillisille ryhmän puheenjohtajien kautta.

Keskustelussa käytettiin seuraavia puheenvuoroja:

Eloranta: Ehdotti,että julistuskirjaan voitaisiin koettaa saada sosialidemokratien luonnos sopimusehdoksi tukset Venäjän ja Suomen välillä.

Lehokas: Ei pitänyt tarpeellisena keskustella asiasta ,vaan hyväksyi Vv:n ehdotuksen.

Harjula: Pyysi tyhjentävampää selostusta julistuskirjaluonnoksen vaiheista.

Mäki: Selosti kysymyksen vaiheita.

Kuusinen: Tässä kysymyksessä ei ole neuvotteluja ollut porvariston kanssa.On saatu vaan tietoja,joissa on ilmennyt täydellisesti porvariston alistuvainen kanta Venäjän väliaikaista hallitusta kohtaan.

Sirola: Selosti myös porvaristolta saatuja tietoja ja etenkin maalaisliiton kantaa.Oli ollut olemassa useampia ehdotuksia,joista kaikista näki,kuinka maalaisliitto meni oikeaan.

Harjula:Saatuaan selvityksiä lausui,ettei ole syytä kiinnittää vakavampaa huomiota kaikellaisiin juttuihin.

Sirola: Tiedot julistuskirjasta olivat joutuneet ryhmän jäsenten tietoon epävirallista tietä.

Keskustelu julistettiin loppuneeksi.

Liite VI Ryhmän pöytäkirjaan 6/11 1917.

Väliaikaisen Hallituksen Julistuskirja

Suomen Eduskunnalle ja kaikille Suomen kansalaisille.

Keisarivallan tultua kukistetuksi on käynyt välttämättömäksi järjestää korkeimman hallitusvallan käyttäminen Suomessa. Kun niiden perustuslakisäännösten aikaansaaminen, joilla tämä järjestäminen lopullisesti tapahtuu, kuitenkin vie aikaa, on Väliaikainen Hallitus, tahtoen turvata Suomen sisäisen itsenäisyyden, jonka kautta Suomen kansa, oman oikeusjärjestyksensä ja omien yhteiskuntaolojensa su jassa, saattaa vapaasti kehittää omaperäistä henkistä aineellista viljelystään, päättänyt luopua Suomen hallit vallasta, kuitenkin ehdolla, että ulkoasiat pidätetään ten tähänkin saakka Venäjän korkeimmalle hallitusvall ja että Suomi ei tee muutoksia sotilaslainsäädäntöön Venäjän kansalaisia tai laitoksia Suomessa koskevaan säädäntöönsä ilman Venäjän hallituksen suostumusta. Sen la kenraalikuvernööri ja hänen apulaisensa, jotka hallitus nimittää, vapautetaan tehtävistään suomalaisena omaisena, ja kenraalikuvernöörin kanslia lakkaa olemast lainen virasto.

Ståhlberg ehdottaa: - - Hallitus tahtonut nyt jo valmi Suomen kansalle tilaisuuden nykyisten perustuslakiensa pohjall itse järjestää sisäiset asiansa, jotta Suomen kansa - - -

(Puhemiehen puheesta)

Eduskunta on mielihyvällä vastaanottanut tun tiedon ja päättänyt hyväksyä Väliaikaisen Hall toimenpiteen sekä että sen johdosta Keisarille ja ruhtinaalle kuulunut valta on, nyt esitetyssä Julistuskirjassa mainituilla rajoituksilla, toistaiseksi oleva Senaatin Talousosaston käytettävänä.

Lopuksi hyväksyttiin Vv:n ehdotus ja kanta.

Ryhmän päätöstä porvarillisten piirien tietoon klo 9 saattamaan määrättiin ryhmän puheenjohtajat: Mäki ja Manner.

Eduskunnan puhemiehelle jätettävän kirjelmän valmistaminen koskeva eduskuntatöiden pikaista aloittamista jätettiin ryhmän perustuslakivaliokunnan jäsenten huoleksi.

13 §.

Kellosalmi saattoi ryhmän jäsenten tietoon ilmoitusasiana, että merilaki kaipaisi korjauksia ja muut sen yhteydessä olevat seikat. Kysymys meni asianomaiseen valiokuntaryhmään.

Kokous loppui klo 7,30ip.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kohonen.

Tarkastettu, ja hyväksytään.

Juho Vuoristo. Heikki Ventsoleen

Eduskunnan töiden witkuttaminen.

Sosialidemokratinen ryhmä waatii töihin ryhdyttäwäksi heti.

Eilen jätettiin Sosialidemokratisen Eduskuntaryhmän puolesta ja päätöksen mukaisesti eduskunnan puhemiehelle seuraawa waatimuskirjelmä:

„Eduskunta on ollut koolla jo lähes wiikon. Puhemiesten ja Kansliatoimikunnan walinta owat sen toiminnan ainoat tulokset. Warsinaiseen työhön Eduskunta ei ole wielä ryhtynyt, koska sen porwarilliset ryhmät yksissä neuwoin kuluttawat aikaa tehtäwiin, joista ei woi katsoa koituwan kansamme sywille riweille hyötyä eikä apua, waan pikemminkin waaraa ja wahinkoa. Kuitenkin waati maan yleinen tila — köyhälistön wälitä, työttömyys sekä oikeudettomuus — Eduskunnalta mitä riveintä ja tehokkainta tointa.

Sosialidemokratinen Ryhmä, edustaen maan työwäkeä ja ollen welwollinen warjelemaan ja suojamaan Suomen suurilukuisen, tällä hetkellä mitä wakawimman hädän ja kiduttawan sorron alla kamppailewan köyhälistön asiaa ja etua, sallioo täten Herra Puhemiehen kautta Eduskunnalle ilmoittaa waatiwansa, että Eduskunnan warsinaisten töiden wiiwyttelyä ei enää saa jatkaa. Tämän mukaisesti, ja kun lähes kaikki walmistustyöhön wielä owat suorittamatta, waatii Sosialidemokratinen Ryhmä, että Herra Puhemies kutsuu Eduskunnan heti kokoon suorittamaan tehtäwiään. Helsingissä, marraskuun 5 p. 1917.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen Ryhmä."

Ryhmän perustuslakivaliokunnan Eduskunnan puhemiehelle 5/11 17 jättämä kirjelmä eduskunnan töiden alkamisesta.

Julaistu „Työmies"-sä 6/11 17.

„Tyrnies"
5/11 1917.
Osin puoliviralli-nen „julistus" valta-pakijuonittelusta.

Pois juonittelut ja salapeli suuressa asiassamme!

Eduskunta on kokoontunut. Mutta onko se heti paikalla käynyt käsiksi niihin suuriin tehtäwiin, jotka sillä owat edessään? Ei ole. Sen sijaan on tapahtunut ja edelleen tapahtuu aiwan toista. Me saamme lukea päiwittäin uutisia salajuonitteluista, kuliissientakaisesta peliistä, salaisista neuwotteluista, joita porwarilliset eduskuntaryhmät käywät keskenään ja toisaalta Wenäjän hallituksen kanssa. Tuossa juonittelussa, noissa salaisissa neuwotteluissa on kysymyksessä Suomen kansan suurin asia, sen waltiollinen kohtalo.

Mitä warten keskustelu tästä suuresta asiasta wedetään werhojen taakse? Miksi ei sitä käydä julkisesti? Sitä warten warmaankin, että kysymyksessä on suomettarelainen juonittelu eduskunnan hywäksymää waltalakia wastaan. Suomettarelaisten surkeankuuluisa waltiollinen ohjelma koetetaan salakähmäisillä keinoilla, eduskunnan selän takana ja Suomen kansan woimatta asiainmenoa seurata, tunkea woitolle.

Tuollainen salapeli suuressa asiassamme on jyrkästi tuomittawaa. Siitä täytyy tulla loppu. S u o m e n e d u s k u n t a on se paikka, jossa on käytäwä puolueiden wälinen taistelu kansamme suurkysymyksistä, siellä se on käytäwä kansan silmien edessä ja siellä nämä asiat owat ratkaistawat. Ei kenraalikuwernöörin talo ole oikea paikka näiden asiain käsittelylle eikä kellään ole o i k e u t t a tunkea kaikellaisia salaisia neuwotteluja Suomen eduskunnan tilalle.

Pois siis juonittelut ja salakähmäisyys suuressa asiassamme! Rehellinen ja awonainen politiikka tilalle. Pois wehkeilewä kaupankäynti kansamme oikeuksista! Suomen kansa on walinnut eduskunnan suurista elinkysymyksistään neuwottelemaan ja niistä päättämään. Waltiollisen asemamme selwittely ja puolueiden wälinen taistelu sitä elinkysymyksiämme on [illegible] wedettäwä [illegible] salajuo[illegible] [illegible] ainoa [illegible] paikka [illegible] S u o m e n e d u s k u n n a n [illegible] u l k i s i i n i s t u n n o i h i n.

VI

Pöytäkirja, kehty Sosialidemokraattisen Ekskuntayhdän kokouksessa Pääkaupalla 6p:nä marraskuuta 1917 klo 7 i.p. Kokouksen johti puheen Manner, sihteerinä toimi allekirjoittanut.

1 §.

Nimenhuudossa, josta nimenluettelosta on oheen liitettynä (Liite I), merkittiin kokoukseen läsnäolevilta seuraavat yhdän jäsenet: Airola, Aromaa, Eronen, Forsström, Hakala, Hakkinen, Härkinen, Härmä, Kujala, Lankila, Latvala, Lehmus, Muro, Mäkelä A., Mäkelä J. (joka ilmoitti kesäksi eläkkeelle), Mäntyjärvi, Oramaa, Paasivuori, Paarma, Parma, Polijaväre, Raitanen, Rantanen, Saari, Saarinen, Salo, Siren, Tokoi, Typpö, Wäliaalmi.

Lähiolojen takia kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Niemitön suostumuksella puolueterveisin Hanna Karkiselle.

2 §.

Puheenjohtaja esitti kokoukselle mukana seuraavana liitteenä (Liite II) olevan, saamansa kirjeen ynnä pöytä seuraamaan esityksen (Liite III.) Sen jälkeen puheenjohtaja selosti valmistusvaliokunnan käsittelemän asiata ja ketsonen, että yhdän oleä ilmoittaman olevan esitykset kanssaan että nämä vaikeuksiin ei muulla oleella yhdän tähän pitää, että sekaisin tunnustaan. V.v. oleella, että yhdän matkojen kustannuksen pääsisi kokeista julaista tiedonanto kaikille paikoille kaukkeista. Tiedonantoon otettaisiin myöskin paikoilla oleva julistuskirjeen ja valtuustenpuheenjohtajan selostus yhdän omasta kannasta, jälkimäinen pääasiassa siä pitäisi kuin oleella seuraava Liite IV sisältää.

Tästä päivästä annettavasta tiedonannosta päätettiin uudestaan toimittaa myöhäisin kansalliskuvernöörin kiertoon.

Ohjelmasta suoritettavasta keskustelusta esitettiin pääkohdat seuraavat:

Jalava: Ryhmän kannan selostelemisen on kohta, jota noudattaen eräät porvarit yllikeskeisyyden ennustelulla tahtovat päätöstä ohjata. Väittäi, että Suomen riitaisuudessa muuten hyväksytyn kannan kautta, mikäli on kysymys sosialidemokratian osasta valtakäytöstä edustamassa. Pahe väliaikaisen hallituksen valtaa "luovuttaisiksi" ei myöskään ole paikallaan, kun ei tarmuutta valtaa sitä ottamaan.

Kuusinen: Olisi osoittava porvarien nämä fraasit heikkouden. Ei myöskään ole tarpeen julistaa, että katsotaan "valtalain" jo olevan voimassa. Muitahin muutoksia selostelee olisi tarpeen. Muutoksiksi olisi vain selostettava.

Arone: Ryhmän olisi kyhyesti vain selittävä, että jos väliait. hall. taktiso valtalain tunnustaa, niin hyvä on. Voitaisi valita pari kaksikköä ensiksi selostamaan ja ilmoittaman ryhmän kantaa. Kirjelmeilmoituksesta selkeämmän ei kyvikysyt.

Huotari Anton: Ehdotetaan V.-V.:n edustajia valmistetaan puheenjohtajaa ilmoittamaan kansalliskuvernöörille ryhmän kannasta, että vaaditaan valtalain voimaansaattamista. Muutoksia ei ole tehtävä mutkessaan julkaistava.

Sirola: Työvieä on pidettävä tapahtumain tasalla. - Viimeisen kappale ryhmän kannan selostuksessa olisi muutettava siitäkinmä tiedonantoa, että ryhmä vaatii ensiksi käymään käsiksi ensiksi edustamaan ja että väliait. hallo ei tyydy estäjä kairitse.

Kirves: Manifestiehdotus mahdoton. Muutoksiksi on vain selostettava. Puheenjohtaja puheenjohtaja

(Liite I.) Ryhmän kok. 6/11 17 klo 7 i.p.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 6 p:nä 11. kuuta 1917.

Asia: Nimenhuuto.

Äänestys: Jaa: Läsnä.

„ Ei: Poissa.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓		Kirves	✓		Paasonen		—
Airola		—	Kiviniemi	✓		Paronen		—
Alavirta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre		—
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	+++
Aromaa		—	Komu	✓		Raitanen		—
Aronen	✓		Koponen	✓		Rantanen		—
Eloranta	✓		Korhonen	✓		Rikkonen	✓	
Eronen		—	Kujala		—	Saari		—
Forstén		—	Kurkinen	✓		Saarikivi	✓	
Gylling	✓		Kuusinen	✓		Saarinen		—
Hakala		—	Laakkonen	✓	+	Salin	✓	
Hakkinen		—	Lankila		—	Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo		—
Heikkilä	✓		Latvala		—	Savolainen	✓	
Herrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén		—
Hoikka	✓		Lehmus		—	Sirola	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehokas	✓		Suutala	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari	✓		Tirkkonen	✓	
Hurmevaara	✓		Lepola	✓	+++	Tokoi		—
Huttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓		Lonkainen	✓		Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓		Manner	✓		Typpö		—
Hänninen		—	Murto		—	Usenius	✓	
Härmä		—	Mäkelin, A.		—	Valjakka	✓	
Jalava	✓		Mäkelin, Y.	Poissa		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	✓		Viik	✓	
Johansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen A.	✓	+++	Mänty		—	Virkki	✓	
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓	+	Vuoristo	✓	
Kellosalmi	✓		Orasmaa		—	Välisalmi		—
Kiiskinen	✓		Paasivuori		—			

Krassoff

(Liite II.) Ryhmän kok. 9/II 17 klo 7 i.p.
Vastaanottanut Väisänen Maanantaina 9 pnä Helmik. 1917 kello 3 j.p. Kulkeutukseen.

Suomen Eduskunnan sosialidemokraattisen ryhmän

Herra Puheenjohtajalle.

" Keskusteluni Eduskunnan porvarillisten ryhmien kanssa ovat johtaneet siihen, että porvarilliset ovat esittäneet minulle ehdotuksen Väliaikaisen Hallituksen julistuskirjaksi ja puhemiehen vastauspuheeksi asiakirjoina, jotka väliaikaisesti järjestävät oikeussuhteet Venäjän ja Suomen välillä.

Katsoen aivan välttämättömäksi tietää sosialidemokraattisen ryhmän mielipiteen niistä perusteista, joiden pohjalla järjestely tulee tapahtumaan ja erittäinkin niiden suhteesta heinäkuun 18 p:nä asiakirjan oikeusperusteihin, pyydän ilmoittamaan minulle, katsooko ryhmä mielipiteiden välittömän vaihdon edustajainsa ja minun välillä toivottavaksi. Tältä varalta olen valtuuttanut K. A. Sventorzetskyn sopimaan kanssanne keskustelujen alkamisajasta.

Kunnioittaen

N. Nekrassoff

(Liite III.) Ryhmän kok. 6/11 17 klo 7 j.p.

Väliaikaisen Hallituksen Julistuskirja

Suomen Eduskunnalle ja kaikille Suomen kansalaisille.

Keisarivallan tultua kukistetuksi on käynyt välttämättömäksi järjestää Venäjän ja Suomen välinen oikeussuhde sekä korkeimman hallitusvallan käyttäminen Suomessa. Kun niiden perustuslainsäännösten aikaansaaminen, joilla tämä järjestäminen lopullisesti tapahtuu, kuitenkin vie aikaa, on Väliaikainen Hallitus tahtonut nyt jo valmistaa Suomen kansalla tilaisuuden perustuslakiensa pohjalla itse järjestää sisäiset asiansa, jotta Suomen kansa, oman oikeusjärjestyksensä ja omien yhteiskuntalaitostensa suojassa, voisi vapaasti kehittää omaperäistä henkistä ja aineellista vil-

jelystään. Väliaikainen Hallitus on sentähden päättänyt luopua Suomen hallitusvallasta, kuitenkin siten, että ulkoasiat pidätetään kuten tähänkin saakka Venäjän korkeimmalle hallitusvallalle ja että Suomi ei tee muutoksia sotilaslainsäädäntöönsä ja Venäjän kansalaisia tai laitoksia Suomessa koskevaan lainsäädäntöönsä ilman Venäjän hallituksen suostumusta. Sen ohella kenraalikuvernööri ja hänen apulaisensa, jotka Venäjän hallitus nimittää, vapautetaan tehtävistään suomalaisina viranomaisina, ja kenraalikuvernöörinkanslia lakkaa olemasta suomalainen virasto.

(Puhemiehen puheesta)

Suomen korkeimman hallitusvallan käyttäminen on olojen kehityksen kautta tullut pukeutumaan muotoihin, jotka eivät vastaa Suomen etuja ja oikeutettuja vaatimuksia. Luonnollinen on sentähden ollut se koko kansan kannattama vaatimus, että tässä suhteessa saataisiin aikaan muutos, jonka kautta korkeinta hallitusvaltaa tässä maassa käyttäisi suomalainen valtioelin.

Eduskunta on sentähden mielihyvällä vastaanottanut sille annetun tiedon ja päättänyt hyväksyä Väliaikaisen Hallituksen toimenpiteen sekä että Keisarille ja Suuriruhtinaalle kuulunut valta on, nyt esitetyssä Julistuskirjassa mainituilla rajoituksilla, toistaiseksi oleva Senaatin Talousosaston käytettävänä.

Katson kuitenkin velvollisuudekseni julkilausua, että Suomen kansa pitää luovuttamattomana oikeutenaan pyrkiä siihen, minkä täytyy olla lopullisena päämääränä jokaiselle kansalle, joka historiansa ja viljelyksensä kautta on kohonnut tietoisuuteen kansallisesta yhteydestään, nimittäin täyteen riippumattomuuteen. Eduskunta edellyttää, että vapaa

Venäjä, uskollisena julkilausumallensa, yleistä tunnustusta saavuttaneelle periaatteelle, että jokaisella kansakunnalla tulee olla täysi itsemäärämisoikeus, on suostuvaisiihen, että ne ehdot, joilla lopullinen, molemminpuolin turvaava ja tyydyttävä välienselvitys on saatava aikaan, esitetään silloin, kun asiat kansainvälisesti järjestetään nykyisen maailmansodan jälkeen.

(Liite IV.) Ryhmä kok. 7/11 klo 7 i.p.

Vastauksessa Herra Kenraalikuvernöörin kirjelmään saa Suomen Ses.-dem Eduskuntaryhmä esiin tuoda seuraavan: Kunnes kysymys Suomen itsenäisestä valtiollisesta asemasta voi koko laajuudessaan tulla ratkaistavaksi, Suomen ses.-dem puolueen edustajakokouksen viime kesäk. 18 päivänä hyväksymän kannan mukaisesti, on mielestämme väliaikaisena vähimpänä toimenpiteenä pidettävä Suomen sisäisen vapauden turvaamista Suomen ja Venäjän välisellä sopimuksella, sellaisen ehdotuksen pohjalla kuin tähän kirjelmäämme liitettynä seuraa. Muutoksia tämän ehdotuksemme muotoon emme vastusta, ja mahdollisesti omastakin puolestamme tulisimme havaitsemaan tarpeellisena pienempiä epäoleelisia korjauksia myöskin sen sisällykseen. Mutta välttämätöntä meistä on, että laaditavan sopimuksen kautta Suomen kansalle ja sitä edustavalla Eduskunnalle kuuluva korkein valta maan asioissa ei väliaikaisestikaan/ktule olemaan ainkaan ennemmän eikä pitemmäksi aikaa rajitettu, kuin ehdotuksemme 2, 3, ja 4 §:stä käy ilmi.

Suomen suostumusta mihinkään sopimukseen Suomen ja Venäjän välisistä suhteista tai näiden suhteiden laillisen järjestelyyn ilman sopimusta ei nähdäksemme voida maan perustuslakeja rikkomatta saada muuten kuin kansaneduskunnan päätöksen kautta, joka tehdään perustuslain säätämisestä voimassaolevassa järjestyksessä. Tämän vuoksi on mielestämme perustuslain vastainen se Eduskunnan porvarillisten ryhmän puolelta ehdotettu tapa, että Suomen ja Venäjän suhteet toistaiseksi järjestettäisiin Venäjän hallituksen julistuskirjalla, jonka nykyisen Eduskunnan puhemies puheessaan ilmoittaisi Eduskunnan päättänen hyväksyä, sitäpaitsi heidän ehdotuksessa on meistä myös sisällykseltään useammassa eri kohdassa mahdoton hyväksiä. Jos Venäjän väliaikainen hallitus nyt tahtoo julistuskirjan kautta ilmoittaa suostumuksensa Suomen kansan täyteen sisäiseen vapauteen, ei meidän ryhmällämme [huomeellisesti] ole [mitään] tätä vastaan sinänsä; mutta emme mitenkään voi hyväksyä, että sellainen julistuskirjakaan sisältäisi [-kuten porvarillisen ryhmän ehdottama sisältää -] mitään, mikä rajoittaisi Suomen kansan oikeutta järjestää vapaasti kaikki

Valmiuskuvaliokunnan kokouksessa annettiin kaksi "Työmiehen" selostus porvarin salapoliisi ja ryhmän kannasta, ottaen huomioon keskustelun kanssa kiitokset.

Kokous päätyi klo 9 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Wäinö Tolinen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Juho Niemistö

Poissaollessa Lasta kokouksesta yhtyen Väinö Hämäläinen Valtanen

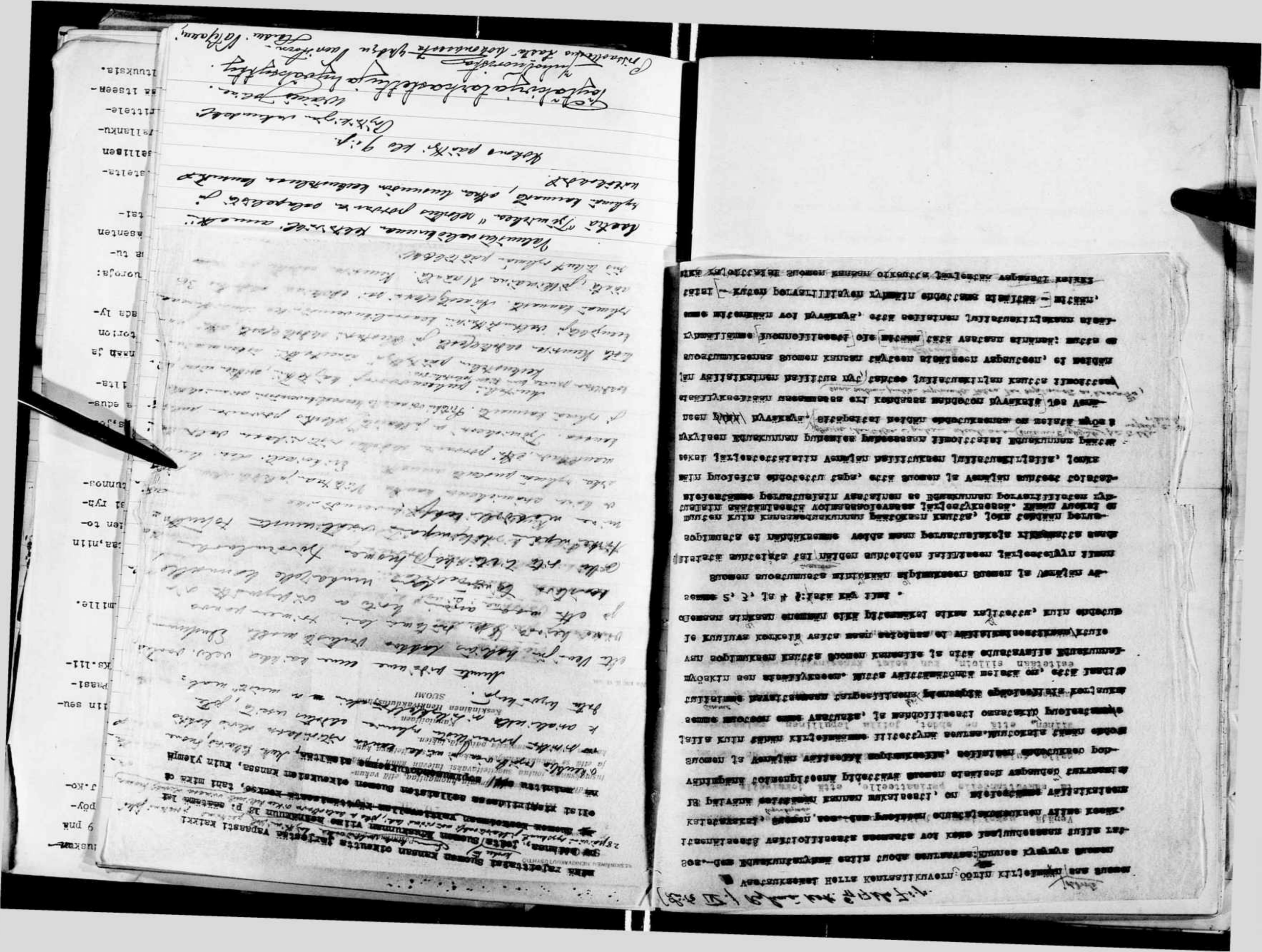

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ
SUOMI
HELSINKI

Postileiman päivämäärä
26 VIII. 1918

K. H.

Täten suamme kohteliaimmin huomauttaa, että vakuutusmaksunne joutuu suoritettavaksi tulevan kuun 1 p:nä ja että se vakuutusehtojen mukaan on suoritettava kuukauden kuluessa sanotusta päivästä lukien.

Kunnioittaen
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
SUOMI

N:o 100. II. 17. 100.

Heikkilä: Ahtola olisi perustelkoonsa valmistelkoon ja päätöksenteko lykättävä huomiseen.

Pärssinen: Ei myöskään käsenkäännöksen voi jätettävä asiakeskustelun. Kauta valtalakiin mukaan selvä. Siitä voidaan vielä tieto lähettää. Porvarien puolelta voidaan selvittää tavallisen kirjoituksella "Työmiehessä."

Kuusinen: Keskusliikuvernöörille on tieto annettava heän ahkuniekeusi kautta. Viitataan jälkiläkeen, pöka arka ryhmän puolesta annettiin. Erikoisesti olisi huomautettava, että porvarien ehdotus riitriikasen valtalain kanssa. Työmiehessä on jälkeistä selostus porvarien puolesta ja ryhmän kannasta. Siitä voi antaa keskusliikuvernöörin ahkuniekelle.

Muitakin puheenvuoroja käytettiin, eräässä niistä päätöksiksi annettiin siitä selostus.

Keskustelun päätyttyä äänestettiin äänestämistä Kuusisen ehdotuksesta ja Kuotsan ehdotuksesta, ottaa pakeenjoltaja valtuutettiin keskusliikuvernöörille ilmoittamaan ryhmän kannasta. Äänestyksessä sai edellinen ehdotus 36 ääntä, jälkimäinen 21 ääntä. Kuusisen ehdotus oli siis tullut ryhmän päätökseksi.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksesta annettiin kaksi "Työmiehen" selostus porvarien salapeliistä ja ryhmän kannasta, ottaa huomioon keskustelun kanssa ulkokohdat.

Kokous päätyi klo 9 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi
Väinö Joline.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.
Juho Nuorista
Priisaattoreiksi kästä hoitomaasta yksin Vuorinen
Stadin. Valtojen

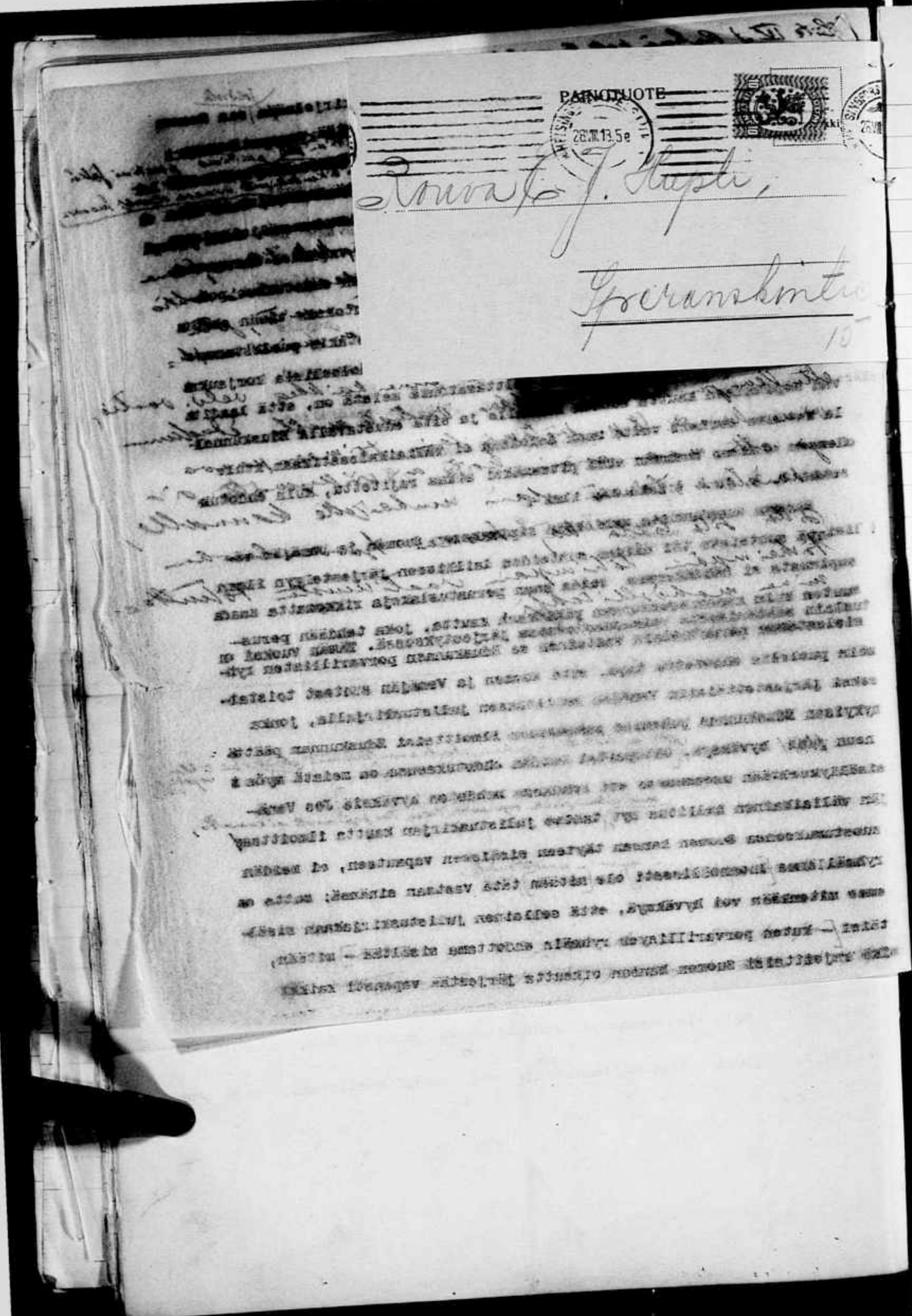

kirmoittimella oli erikoisesti selostettava.

Sirola: Jalava huomautus kanna riitaisuuksista on siitä oikea paikkaava. Ryhmä pyysi valiojaosta ehdotusta valituksi saada päätöstä ottaa ehdokkaiden äänestämisestä. Selkeästä valituksi ei saata. Porvarit niä eivät pyytäneetkään; heillä siitä siten on siitä vähemmän.

Wuoristo: On velvollisuus poliittisen kehityksen kaiken peli, kun siitä kerran on saatu selkoa. - Pari henkilöä on valittava (kiinteä) ryhmän kannasta.

Heikkilä: Äänestä oli perustettaessa valmistelun ja päätöksenteko lykättävä huomisen.

Paasivaara: Ei uusi käsittelyä vaikeuksista aiheuttaa. Kantu valitakin niitä selvä. Siitä voidaan vielä tieto lähettää. Porvarien jusnikolla voidaan selostaa tavallisen kirjoituksen "Työmiehessä".

Kuusinen: Keskuskuvernöörille on tieto annettava kaiken ohjeiden kautta. Viätaan jaloituksen, jolla aika ryhmän puolesta annetaan. Erikoisesti oli huomautettava, että porvarien ehdotus riitaisuuden valtakunnassa. Työmiehessä on julkaistu selostus porvarien politiikasta ja ryhmän kannasta. Siitä voi neuvoa keskuskuvernöörin ohjeiksi.

Muutamia puheenvuoroja käytiin, esittäen niitä päätöksiksi muutamia kuin siitä selostusta.

Keskustelun päätyttyä äänestettiin äskenmainitusta Kuusisen ehdotuksesta ja Kuusisen ehdotuksesta, että puheenjohtaja valtuutettaisiin keskuskuvernöörille ilmoittamaan ryhmän kannasta. Äänestyksessä sai edellinen ehdotus 36 ääntä, jälkimäinen 21 ääntä. Kuusisen ehdotus oli siis tulleet ryhmän päätökseksi.

Valmistelukunnan ehdotuksesta annettiin kaksi "Työmiehen" selostus porvarien salapolitiikasta ja ryhmän kannasta, ottaen huomioon keskustelussa esiintyneet.

Kokous päätyi klo 9 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Väinö Joline.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Puhemiehistön puolesta yhdessä Vuoriston-Hämäläisen kanssa

Poissaolevan kasta kotomaasta

VII

Pöytäkirja laadittu Suomen sos.- dem. Eduskuntaryhmän kokouksessa 7 p:nä marsk. 1917. klo 4 ip. Puhetta johti J.Mäki ja pöytäkirjaa piti allekirjoittanut J.Kohonen.

1 §.

Suoritetussa nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet: Eloranta (puoluetehtävän vuoksi), Forsten, Hänninen-Valpas, Jalava, Kiiskinen, Kujala, Paasivuori, Paasonen, Pohjavare, Saarinen, Tirkkonen,. Nimenhuutolista seuraa mukana. (Ks. liitettä I.)

2 §..

Otettiin käsittelyn alaiseksi ryhmän tiedonanto työväestölle koskeva porvariston salajuonitteluja korkeimman vallan käyttökysymyksessä . Tästä oli Vv. valmistanut luonnoksen, joka painettuna jaettiin ryhmän jäsenille. (Ks. liitettä II.)

Edelleen Vv:n puolesta selostettiin, että tämä tiedonanto oli laadittu ja jätetty ryhmän uudestaan harkittavaksi ja päätettäväksi, koska kenraalikuvernöori Nekrasov oli pyytänyt marrask. 6 p:n illalla hra Sventorzetskyn kautta jotakin lopullista tietoa ryhmän lopullisesta kannasta sillä motiveerauksella, että hänellä olisi Venejän väliaikaiselle hallitukselle esitettävänä jotakin sosialidemokratien katsomuksista poliittisen tilanteen vaatimuksiin katsoen, ja olivat klo 10 illalla olleet Vv:n jäsenet sanoneet, että kenraalikuvernöori voi saada tiedon ryhmän tiedonannosta työväestölle sitten, kuin ryhmä oli sen hyväksynyt.

Ehdotettu tiedonanto luettiin.

Kysymyksestä sukeutui vilkas keskustelu, jossa käytettiin seuraavia puhevuoroja:

Mäkelin A.: Ehdotti tiedonantoluonnosta hyväksyttäväksi kokonaan ilman muutoksia.

Rantanen: Ehdotti poistettavaksi loppukappaleesta sanat: „maamme köyhälistö pelastaa nälästä".

Huotari Anton: Oli sitä mieltä, että ehdotus voidaan hyväksyä kokonaan, kunhan ehdotuksessa olevat manifesti jakonta puhemie-

Liite I pöytäkirjan 7/XI 1917

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1—2 p:nä lokakuuta 1917.)

Kokous 7 **p:nä** marras **kuuta 191**7 klo 4 ip.

Asia: Nimenhuuto

Äänestys: Jaa: Läsnäolevat

„ Ei: Poissaolevat.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Ahmala	✓		Kirves	✓		Paasonen		—
Airola	✓		Kiviniemi	✓		Paronen	✓	
Alavirta	✓		Kohonen, H.	✓		Pohjaväre		—
Annala	✓		Kohonen, J.	✓		Pärssinen	✓	
Aromaa	✓		Komu	✓		Raitanen	✓	
Aronen	✓		Koponen	✓		Rantanen	✓	
Eloranta		—	Korhonen	✓		Rikkonen	✓	
Eronen	✓		Kujala		—	Saari	✓	
Forstén		—	Kurkinen	✓		Saarikivi	✓	
Gylling	✓		Kuusinen	✓		Saarinen		—
Hakala	✓		Laakkonen	✓		Salin	✓	
Hakkinen	✓		Lankila	✓		Salmi	✓	
Harjula	✓		Lapveteläinen	✓		Salo	✓	
Heikkilä	✓		Latvala	✓		Savolainen	✓	
Herrala	✓		Lautasalo	✓		Sirén	✓	
Hoikka	✓		Lehmus	✓		Sirola	✓	
Huotari, Anni	✓		Lehokas	✓		Suutala	✓	
Huotari, Anton	✓		Lehtosaari	✓		Tirkkonen		—
Hurmevaara	✓		Lepola	✓		Tokoi	✓	
Huttunen, E.	✓		Leppänen	✓		Tuomi	✓	
Huttunen, P.	✓		Lonkainen	✓		Tuomikoski	✓	
Häkkinen	✓		Manner	✓		Typpö	✓	
Hänninen	+	—	Murto	✓		Usenius	✓	
Härmä	✓		Mäkelin, A.	✓		Valjakka	✓	
Jalava	✓	—	Mäkelin, Y.	✓		Vatanen	✓	
Jalonen	✓		Mäkelä	✓		Viik	✓	
Johansson	✓		Mäki	✓		Vihersalo	✓	
Jokinen	✓		Mänty	✓		Virkki	✓	
Jokinen, V.	✓		Nurminen	✓		Vuoristo	✓	
Kellosalmi	✓		Orasmaa	✓		Välisalmi	✓	
Kiiskinen	—	—	Paasivuori		—			

Liite II Ryhmän pöytäkirjaan 7/XI 17.

Porwariston wallankaappaus-hanke.

Sos.-dem. eduskuntaryhmän tiedoksianto työwäelle.

Eduskunnan olisi heti kokoonnuttuaan pitämyt julkisesti ja kiireellisesti ryhtyä suorittamaan niitä tärkeitä tehtäwiä, joita kansa nyt odottaa. Tätä waatii Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä heti eduskunnan kokoontumispäiwänä. Mutta sen sijaan että eduskunnan porwarillinen enemmistö olisi sallinut töihin ryhdyttäwän, on se näin kauwan wiiwyttellyt eduskunnan työtä ja julkista toimintaa. Sen sijaan owat porworit nyt wiikon päiwät pitäneet yksityisiä neuwotteluja sekä keskenään että kenraalikuwernöörin kanssa. Ne owat pyrkineet laittomasti kumoamaan Eduskunnan wiime heinäkuun 18 p:nä hywäksymässä kansanwallan perustuslaissa säädetyn järjestyksen, jonka mukaan korkein waltiowalta Suomessa kuuluu kansaneduskunnalle. Ensinne suunnittelimat sen wallan anastamista erityisesti perustettawalle muutaman miehen hallitsijakunnalle, „direktoriolle" taikka yhdelle ainoalle, „waltionhoitajalle". Kun nähtäwästi eso heistä tajusi tämmöiset kaappaushankkeet liian läpinäkywiksi, niin ryhtyiwät he suunnittelemaan wallan kaappaamista senaatin käsiin. Tämän wähintään yhtä tärkeän hankkeen puolarille on sitten koottu kaikista porwarillisista ryhmistä kannattajia. Hanke pitäisi nyt toteutettaman sillä tawalla, että Wenäjän wäliaikainen hallitus määräämisessään eduskunnan awajaisissa antaisi sellaisen manifestin kuin eduskunnan porwariryhmät owat sommitelleet ja kenraalikuwernöörille ehdottaneet, sekä sen jälkeen puhemies ilmoittaisi, että se otetaan „mielihywällä" wastaan.

Porwariryhmäin ehdotuksen mukaan pitäisi Wenäjän wäliaikaisen hallituksen manifestissaan julistaa tähän tapaan:

Keisariwallan tultua kukistetuksi on käynyt wälttämättömästi järjestää Wenäjän ja Suomen wälinen oikeussuhde sekä korkeimman hallituswallan käyttäminen Suomessa. Kun niiden perustuslainsäännösten oikeanlaamihen, että ne ehdot, joilla lopullinen, molemminpuolin turwaawa ja tyydyttäwä wälienselwitys on saatawa aikaan, esitetään silloin, kun asiat kansainwälisesti järjestetään nykyisen maailmansodan jälkeen.

„Keskustelumi Eduskunnan porwarillisten ryhmien kanssa owat johtaneet siihen, että porwarilliset owat esittäneet minulle ehdotuksen Wäliaikaisen Hallituksen julistuskirjaksi ja puhemiehen wastauspuheeksi asiakirjoina, jotka wäliaikaisesti järjestäwät oikeussuhteet Wenäjän ja Suomen wälillä.

Katsoen aiwan wälttämättömäksi tietää sosialidemokraatrisen ryhmän mielipiteen näistä perusteista, joiden pohjalla järjestely tulee tapahtumaan ja erittäinkin niiden suhteesta heinäkuun 18 p:n asiakirjan oikeusperusteihin, pyydän ilmoittamaan minulle, katsooko ryhmä mielipiteiden wälittömän waihdon edustajainsa ja minun wälillä toiwottawaksi. Tältä waraltaolen woltuuttanut K. A. Swentorzetskyn sopimaan kanssanne keskustelusen alkamisajasta.

Kunnioittaen

K. Nekrasoff."

Wiime tiistaina lähetti kenraalikuwernööri Sosialidemokratiselle Eduskuntaryhmälle tiedon noista eduskunnan porwariryhmäin ehdotuksista sekä näin kuuluwan kirjeen:

Sosialidemokratinen Eduskuntaryhmä päätti tämän johdosta samana iltana Herra Swentorzetskyn kautta ilmoituttaa kenraalikuwernöörille, että ryhmän kanta Suomen ja Wenäjän wälisiä oikeussuhteita koskewassa kysymyksessä on julkilausuttu ryhmän ja sos.-dem. puolueneuwoston yhteisessä julistuksessa, joka julkaistiin eduskunnan kokoontumispäiwänä, ja että porwariryhmäin tekemä ehdotus on monessa suhteessa jyrkästi ristiriidassa tämän kannan kanssa, kuin myös heinäkuun 18 p:nä säädetyn perustuslain kanssa. Samalla päätti ryhmä julkaista tämän tiedonannon työwäelle sekä tämän yhteydessä lähemmän selostuksen kannastaan porwariryhmäin ehdotukseen

on se, että porwarien manifestiehdotuksessa useissa kohdin muissakin maan asioissa, kuin ulkopolitiikkaa ja sotilaslainsäädäntöä koskewissa, tahdotaan ilman laillista Suomen suostumusta rajottaa Suomen kansan wapaata määräämisoikeutta, sillä sellainen on ilmeisesti wastoin heinäk. 18 p:nä säädettyä perustuslakia, jolla on Suomessa welwoittawa lain woima. Erityisen räikeästi on ristiriidassa tämän lain se kohta porwarien ehdotuksessa, jonka mukaan puhemies ilmoittaisi, että keisarille ja suuriruhtinaalle ennen kuulunut waita tulisi kuulumaan senaatille, sillä mainitun perustuslain mukaan se kuuluu eduskunnalle.

Kunnes kysymys Suomen itsenäisestä waltiollisesta asemasta woi kokonaisuudessaan tulla ratkaistawaksi Suomen Sos.-dem. Puolueen edustajakokouksen wiime kesäkuun 18 p:nä hywäksymän kannan mukaisesti, on mielestämme wäliaikaisena wähimpänä toimenpiteenä pidettäwä Suomen sisäisen wapauden turwaamista Suomen ja Wenäjän wälisellä sopimuksella, sen tapaisen ehdotuksen pohjalla kuin tässä seuraa:

~~„Wenäjän ja Suomen wälinen sopimus.~~

1 §. Wenäjä tunnustaa Suomelle ne oikeudet, jotka sisältywät Eduskunnan säätämään lakiin Suomen korkeimman waltiowallan käyttämisestä 18 (5) päiwältä heinäkuuta 1917.

2 §. Kunnes kysymys Suomen kansainwälisestä asemasta tulee ratkaistuksi, kuulum ulkopolitiikka Suomenkin osalta Wenäjälle; mutta mikäli sopimus, jonka Wenäjä tekee wieraan wallan kanssa, sisältää Suomea koskewia toimenpiteitä, tarwitaan siihen siitä osalta Suomenkin suostumus.

Wenäjä on sallima ja esittäwä, että tulewassa rauhanneuwottelussa Suomikin saa kohdaltaan olla edustettuna.

3 §. Wenäjä on oikeutettu pitämään waruskuksia ja sotajoukkojaan Suomessa niin kauwan kuin nykyisiä

porvareita oli nyt rangaistava, kun olivat niin kiero-
selosteneet sanomalehdissään näita asioita. Yksyl muuten
Saliniin.

...arittele-
...tee itseen-
...ltuuksia.

Ja olisihan sellainen owapaitainen vallan siirtäminen jo muutenkin perustuslakien wastaista, myöskin wöimassa olewan Kansan waltiopäiwäjärjestyksen wastaista.

13 Tp

48

2)

hen puheesta olisivat olleet vaan selostettuja.

Leppänen: Tahtoi 3:nnen palstan alkukappaleen loppuosassa sanat:" mainitun perustuslain" muutettaviksi sanoiksi " Suomen perustuslakien".Muuten hyväksyi luonnoksen.

Jokinen Väinö: Puhemiehen puhe ja manifestiluonnos on julkaistu sen takia,että porvaristo lehdistössään on antanut kieroja tietoja näistä.

Vuoristo: Yhtyi Leppäseen sanamuotomuutoksissa,jolloin vältetään ristiriitaisuuksia sanontavaoissa.

Maanner:selosti Leppasen koskettelemaa kohtaa ja perusteli VV:n kantaa tiedonantoluonnosta laadittaessa.

Salin: Esitti,etta nimikkeestä poistettaisiin sana "työväelle" ja muuten hyväksyttaisiin luonnosehdotus.

Tuomi: Tahtoi kirjelmäkohtia selostettaviksi. Sopimusluonnoksessa Venäjän ja Suomen välillä tulisi jättää pykälät pois sekä ei tulisi sopimuksen kautta liiaksi sitoa meikäläisten käsiä.

Lehokas: Polemisoi Tuomea vastaan.Tiedonannolla on myös selostava merkityksensä työväestölle.Myös tulisi vanhempien perustuslakien käsitys Suomen kansan korkeimmasta vallasta lisätä tiedonantoon.

Manner: Selosti edelleen VV:n kantaa.Sosialidemokratien tulee tehdä tyhjäksi porvariston yhteinen pohja.

Viik: Kannatti Huotarin ehdotusta.

Manner: Tiedonantoluonnoksessa on tarpeen sopimusluonnos Venäjän ja Suomen suhteitten järjestämisestä sen vuoksi,että venäläiset toverit ja Suomen työläiset näkevät vähimpiä vaatimuksiamme.

Aronen: Kannatti Leppäsen ehdotusta ja Rantasen sanapoistoja.

Mäkelä: Ei tule kiinnittää huomiota juridisiin saivarteluihin . Tiedonantoluonnos paljastaa sen teerenpelin,jota porvaristo on harjoittanut Ei tule muokata syvää tiedonantoa.

Mäkelin,A.; Kannatti sanan"työväelle" poistoa ja tilalle sanaa" valitsijoille".

Kellosalmi: Referoimistavan suhteen oli sitä mieltä,etta porvareita oli nyt rangaistava,kun olivat niin kierosti selostaneet sanomalehdissaan näitä asioita.Yhtyi muuten Saliniin.

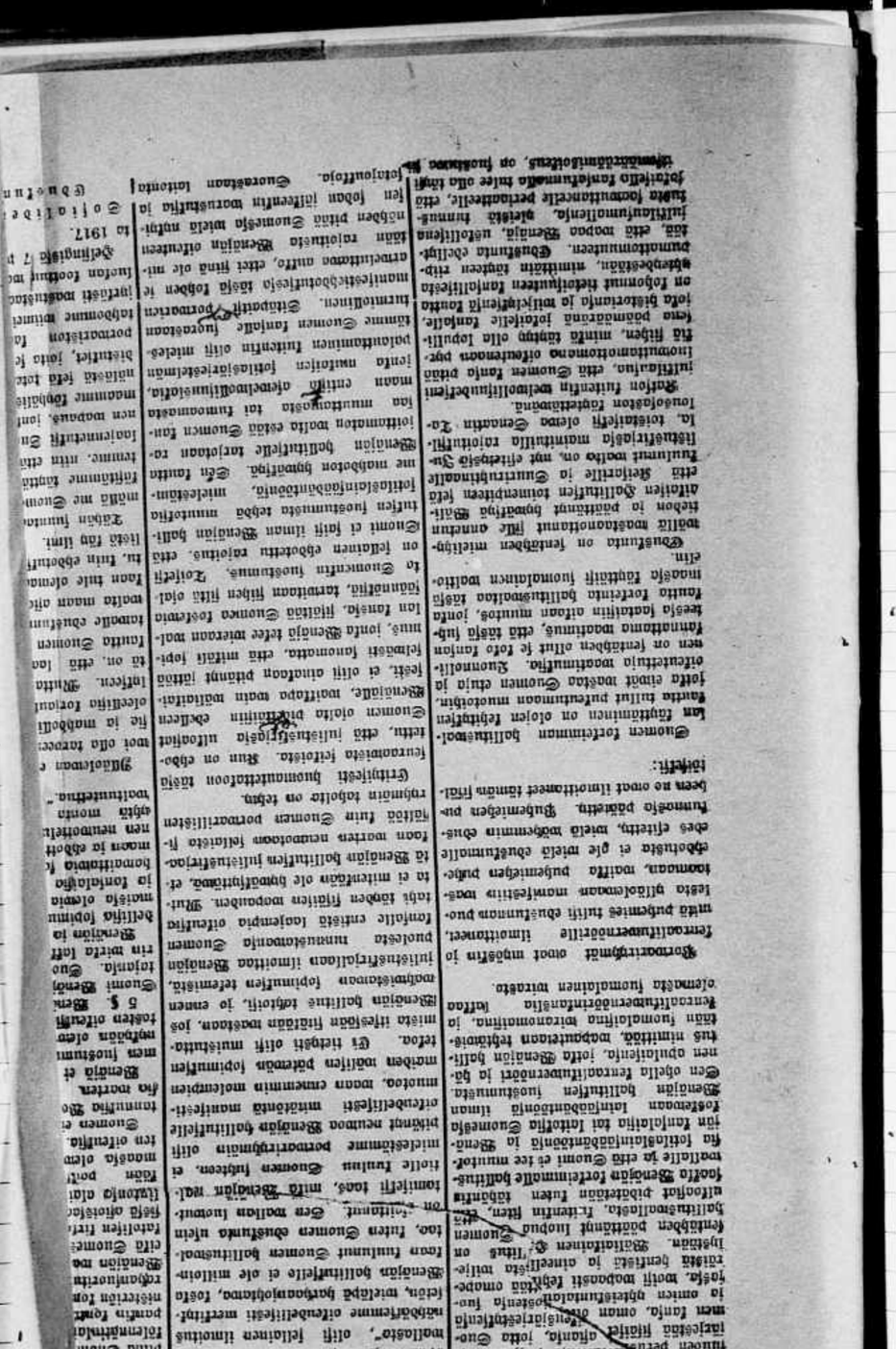

2)

hen puheesta olisivat olleet vaan selostettuja.

Leppänen: Tahtoi 3:nnen palstan alkukappaleen loppuosassa sanat:" mainitun perustuslain" ~~xxxxxx~~ muutettaviksi sanoiksi " Suomen perustuslakien".Muuten hyväksyi luonnoksen.

Jokinen Väinö: Puhemiehen puhe ja manifestiluonnos on julkaistu sen takia,että porvaristo lehdistössään on antanut kieroja tietoja näistä.

Vuoristo: Yhtyi Leppäseen sanamuotomuutoksissa,jolloin vältetään ristiriitaisuuksia sanontavaoissa.

Maanner:selosti Leppäsen koskettelemaa kohtaa ja perusteli Vv:n kantaa tiedonantoluonnosta laadittaessa.

Salin: Esitti,että nimikkeestä poistettaisiin sana "työväelle" ja muuten hyväksyttäisiin luonnosehdotus.

Tuomi: Tahtoi ~~kiinnittämän~~ kirjelmäkohtia selostettaviksi. Sopimusluonnoksessa Venäjän ja Suomen välillä tulisi jättää pykälät pois sekä ei tulisi sopimuksen kautta liiaksi sitoa meikläläisten käsiä.

Lehokas: Polemisoi Tuomea vastaan.Tiedonannolla on myös selostava merkityksensä työväestölle.Myös tulisi vanhempien perustuslakien käsitys Suomen kansan korkeimmasta vallasta lisätä ~~tämä~~ tiedonantoon.

Manner: Selosti edelleen Vv:n kantaa.Sosialidemokratien tulee tehdä tyhjäksi porvariston yhteinen pohja.

Viik: Kannatti Huotarin ehdotusta.

Manner: Tiedonantoluonnoksessa on tarpeen sopimusluonnos Venäjän ja Suomen suhteitten järjestämisestä sen vuoksi,että venäläiset toverit ja Suomen työläiset näkevät vähimpiä vaatimuksiamme.

Aronen: Kannatti Leppäsen ehdotusta ja Rantasen sanapoistoja.

Mäkelä: Ei tule kiinnittää huomiota juridisiin saivarteluihin . Tiedonantoluonnos paljastaa sen teerenpelin,jota porvaristo on harjoittanut . Ei tule muokata nyvää tiedonantoa.

Mäkelin,A.; Kannatti sanan"työväelle" poistoa ja tilalle sanaa" valitsijoille".

Kellosalmi: Referoimistavan suhteen oli sitä mielta,että porvareita oli nyt rangaistava,kun olivat niin kierosti selostaneet sanomalehdissään näitä asioita.Yhtyi muuten Saliniin.

m.Eduskun-
sk. 9 pnä
ja pöy-
nut J.Ko-
p.
ittiin seu-
nen,Paasi-
a.(Ks.lii-
Malmille.
oi taa,niin
seiden to-
vaksi ryh-
istunnos-
symys,jossa
ensä edus-
hin ilta-
okenaan ja
rektorion
saada ly-
nevuoroja:
assa tu-
n jäsenten
hoitai-
almistelta-
uksellisen
on vallanku-
äärittele-
istää itseen-
valtuuksia.

Annala: Ei tulisi mestaroida tiedonantoa.Lukekoot nyt kerran herratkin meidän julistuksia.Oli sitä mieltä,että eduskuntatietä olisi koitettava kansa pelastaa nälästä.

Kuusinen: Koska joistakin kohdista on tullut ristiriitaa, niin olisi muutettava Rantasen mainitsema kohta seuraavanlaiseksi:" köyhälistö olisi pelastettava nälästä sekä toteutettava jne".Vuoriston ja Leppäsen mainitsema kohta voitaisiin muuttaa esim. seuraavanlaiseksi:" Ja olisihan sellainen omavaltainen vallan siirtäminen jo muiden kin perustuslakien vastaista ,myöskin voimassaolevan valtiopäivärjestyksen vastaista". Perusteli senjälkeen sopimusehdotuksen tarpeellisuutta.Lopuksi voisi uusien lauseiden stilisoimisen jättää Vv:lle.

Kirves: Tahtoi muutettavaksi alkukappaleessa eräan lauseen seuraavanlaiseksi:" Tätä vähintäin yhtä tärkeätä hanketta kannattamaan ovat ryhtyneet kaikki porvarilliset ryhmät". Yhtyi muissa kohdissaan Kuusisen ehdotuksiin.

Aronen: Kannatti Kuusisen muodostelmia.

Komu: On paikallaan tiedonannon suora sanontatapa,ja kaikki käytännölliset seikat puoltavat tiedonantoa.

Julistettiin keskustelu loppuneeksi.

Tämän jälkeen ryhdyttiin päätöksen tekoon.

Ensin hyväksyttiin 40 äänellä I8 vastaan sana "työvaelle" nimikkeessä. Kirveen tekema lisäys ensimäisen palstan alkukappaleeseen tuli hyväksytyksi 37 äänellä I9 vastaan. Kuusisen ehdotus kolmannen palstan alkukappaleen loppuun uuden lauseen lisäämisestä hyväksyttiin yksimielisesti. Loppukappaleessa olevissa muutosehdotuksissa voitti ensin Kuusisen ehdotus 46 äänellä Rantasen ehdotuksen I7 vastaan ja sitten Kuusisen ehdotus 5I äänellä mietinnön 4 vastaan.Huotarin ehdotus mietinnössä olevien kirjelmien referoimisesta sai osakseen vaan 3 ääntä toisten ollessa vastaan.

3 §.

Ilmoitettiin,ettei kukaan saisi lähteä pois kaupungista yksityisten seikkojen vuoksi,koska olivat esissä sangen tärkeät asiat .Tämä hyväksyttiin sillä Mannerin tekemällä lisäyksellä,että kukin vaalipiiri huolehtii, että muilla olevat edustajat heti paikalla kutsutaan ä

4)

He_lsinkiin.

4 §.

Lausuttiin julki kehoitus,että ryhmän jäsenet kävisivät eduskunnan kansliassa ilmoittamassa osoitteensa hetimmiten.

5 §.

Luettiin toim. K.Kiven pyyntö saada olla läsnä ryhmän kokouksissa.Kun asia oli selvittämätön ,niin siirrettiin asia Vv:n huoleksi.

6 § .

Päätettiin lähettää ryhmän puolesta terveydensähkösanoma Venäjän toiselle sotamiesten ja työmiesten kongressille.

Kokous loppui 8 ip.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jalo Kohonen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Juho Nuorista

Heikki Valipaluoj

VIII

Pöytäkirja, pidetty Sosialidemokraatisen Eduskuntaryhmän kokouksessa Sp:n varrat. 1917 klo 2 i.p. Puheenjohtaja kokouksessa johti Mäkipöytäkirjan pitäjäksi aloitettiin.

1 §.

Toimikunnan nimenhuudossa (Nimenhuudosta seuraa liite A) merkittiin poissaolevaksi: Airola, Ekman, Cygnaeus, Hersala, Hämäläinen, Jalava, Kujala, Lehtokas, Mänty, Paasivuori, Sirola, Tirkkonen ja Usenius.

2 §.

Kokouspöytäkirja pitäjäksi valittuna. Sääntöjen muutosehdotukset kuitenkin lähetettiin puoluetoimikunnan Hämäläisen, Wilenin ja Puro-nimisen toimikunnan Mantilan, joka ryhmän antaman pöydän kautta kutsuttiin.

3 §.

Eduskunnan puheenjohtaja esitti puheenjohtajakseen antaman tiedon mukaan seuraavan (ks. liite B) kaksiosaisen ehdotuksen, joka oli uusien edustajien antamaksi. Ehdotuksen kokoukselle esitettyä puheenjohtajaksi ehdotettiin valmistusvaliokunnan lähettämä, olkoot koska puoluetoimikunta, ja olkoot koska puoluetoimikunnan ja ammattijärjestön toimikunnan jäseniä kerkiäisemän asemaan kerättäviä kynnyksiä. Kokouksessa oli tällä kertaa käsiteltävä, että eduskunnassa, kun mainittu poissaolevan ehdotus tulee esille päivän aikana, olisi siitä vastaan ehdotettava, että eduskunta ilman avajaisia päättäisi yhteisen toimimisen antamalla Suomen kansalle julistuksen, joka sisältäisi saman kuin ryhmän ja puoluenevoston julistus "Me vaadimme", mutta perustelta pitäisi vaikeinen toimintamuotoisen lopäisi. Puheenjohtaja esitti, että mainittu neuvottelun

m.Eduskun-
sk. 9 pnä
ja pöy-
nut J.Ko-
p.

ittiin seu-
en, Paasi-
a.(Ks.lii-

Malmille.

oittaa, niin
seiden to-
veksi ryh-
istunnos-

symys, jossa
ensa edus-
hin ilta-

eskenaan ja
rektorion
a saada ly-

ehevuoroja:
nassa tu-
an jäsenten
hoitai-

almistelta-
ouksellisen
on vallanku-
määrittele-
istä itseen-
valtuuksia.

ornamental. Lalma ber ro Lana Ik ynlelela ofr.
ma.Ik ranlwna Nklaklna malelan. n.d. ofr.yr.
ber.u ulmlu Lanyn. wklmlnzlan y Hanwna.
ofmlwnd "d.nklnn lanlo, ylln ana nanklnlel.
Lnrlk kallolynn. anlln, ofr. Ylnnln ofn. wanwn
lnn.klnln anklln lnnlk lanrnrl. Flnln. nlln wan-
dlwna "nlznln anklwnln ofnlwnnan ofln. L.E.wnr
Tnranynklan nnrk ln, ofr. nnln.kln.nn. klnln.lnln. nklwnln
nnlnln aranrnklan, nln nnn.n lnlnn.n ln.n.nnr
nnlnln.nwnln; nlwnln.nln.nln lnln.n.n.ln.
n lnwnln nln.klln.nln. nln.klln. nln.klln.
nln lnln.klln.nln. nln.klln. nln.klln.
nln.klln.nln. nln.klln.nln.klln.
nln.klln.nln.klln.nln.klln.